

49

RADIO

**„Raadio
käsiraamat“
on hädatarvilik
igale raadio-
kuulajale.**

**Hind
3 krooni**

Tyszwce küla Poolas

**Tüüpiline lõunapoola külatänav, kus majad asuvad
samuti ridastikku nagu vene küladeski**

22.—28. novembrini 1931

Hind 10 s.

Mida pakub käesolev nädal raadios huvitavat

Meie raadionädal algab nagu tavaliseltki jumalateenistuse ülekandegaga. Käesoleval pühapäeval jutlustab Tallinna Jaani kirikust õp. Hasselblatt, kuna Tartust kuuleme jumalateenistust Peetri kirikust. Jutlustab õp. Rutopõld.

Lõunakontsert koosneb kergemasisulistest muusikapaladest.

Kell 14.00 kõneleb pr. T. Steinmann toitmisest.

CHOPIN,

kuulus poola pianist ja helilooja, kelle helitöid kantakse ette neljapäevasel kontserdil

Esmakordselt kantakse sel pühapäeval üle õhtune jumalateenistus Jaani kirikust. Jutlustab õp. Sommer.

Pühapäeva huviküllasemaks ülekandeks kujuneb kahtlemata XXI avalik raadio-õhtu „Estonia“ sinisest saalist. Kavas on orkestri ettekandeid, instrumentaal ja vokaalsoolosid, duette, koorilaule, humoreske, dialooge jne. Esinevad: Ringhäälingu orkester, Milvy Laid, Konst. Savi, prof. R. Bööcke tsellol, havai-trio „Gaideren“, „Raudami“ segakoor Karl Leinuse juhatusel, Hugo Laur ja Felix Moor jne. Käesolev avalik raadio-õhtu kujuneb eriti huvitavaks, kuna ettekannetest võtavad osa prof. R. Bööcke ja „Raudami“ segakoor.

Õhtu lõpeb tantsumuusikaga heliplaadelt.

Esmaspäeval kõneleb Tartust Alma Martin teemal: Perenaised majanduskriisi lahendajaina. Kell 20.05 leiab aset Jaani kirikus vaimulik kontsert.

Kavas on oreliettekandeid Rob. Heinmetsalt ja H. Obergilt. 15. ja 16. sajangu kirikumuusikat kannab ette konservatooriumi oreliklassi muusikateaduslase ringi „Collegium musicumi“ koor. Seletussõnad ütleb prof. Topman. Peale selle kantakse ette soololaule ja koorilt „Jõululaule“.

Teisipäeval kell 19.30 on ühiskonnateaduse õpiringi järjekordne koosolek. Juhatab vann. adv. A. Susi.

Kontsertosas esineb ringhäälingu orkester M. Prokofjeffi juhatusel. Vaheajal kuuleme esperanto-keelset nädalakroonikat ja lõbusaid eesti laule heliplaadelt.

Kolmapäevases kavas võiks mainida lastetundi, retsitatsioone ja muusika teooria tundi. Kuni 23.00 kuuleme tantsumuusikat heliplaadelt.

Neljapäeval kõneleb Tartust „Postimehe“ toimetaja Kitzberg: Tänapäeva Poola.

Kell 20.05 on järjekordne muusikalise matka kontsert, mis on pühendatud Poolale. Kantakse ette Chopini, Wieniawski, Moszkowski, Paderewski, Moniuszko j. t. helitöid. Kaastegevad on ringhäälingu orkester, Hubert Anton, Fr. Nikolai, Els Waarmann-Kaljut (sopran), trio (Palm-Saat-Nikolai) jne.

Reedel kell 19.30 kõneleb Tartust, E. Tervish. Muuseumist, dr. V. Hion: Eluvõitlus ja närvilikkus.

Õhtune kontsert on pühendatud ooperi- ja balletimuusikale. Kannab ette ringhäälingu orkester.

Laupäeval kell 19.30 esineb „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak nädala välispoliitilise ülevaatega.

Õhtune kontsert on pühendatud kergemasisulisele muusikale. Nädal lõpeb traditsioonilise tantsumuusikaga. Vana tantsumuusika eest hoolitseb trio (Salong, Oja ja Neuman), kuna moodsat kuuleme Estonia Valgest saalist. Mängib „The Estonia Dance Orchestra.“

Prof. BÖÖCKE
esineb XXI
avalikul raadio-
õhtul tsello soolodega

Tellimishind:

aastas . .	Kr. 4.50
6 kuud . .	2.40
3 " . .	1.20
1 " . .	0.40

Tellimisi võtavad
vastu kõik post-
kontorid

RAADIO

ÜLERIIKLISE EESTI RAADIOÜHINGU HÄALEKANDJA

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, ETK Lai 41. Telef. ETK 32
Avatud kella 11—1

Kuulutuste hind:

kuulutuste osas	8 senti mm
teksti ees	8 " "
tekstis	10 " "
saatekavas	12 " "

Hind arvatud kuulutuste veeru lainse järrele

Nr. 49

21. novembril 1931

I aastakäik

Kiri provintsi raadiokuulajalt

Hiljuti härra Reinmann võttis sõna „Raadio“ veergudel meie raadiolude kohta, kus oli toodud väga ülevaatlilik pilt praegusest olukorrast ja välja-vaateid tulevikku. Muuseas oli ka puudutatud küsimust, miks meie raadio ei levi. See küsimus on keeruline ja põhjused kaunis laialised. Katsun omalt poolt puudutada mõnda, mis minu kui provintsi-kuulaja arvates võiksid olla olulised. Muidugi jääb vabadus igale teha omad otsused.

Üheks põhjuseks on tingimata olnud ja on praegugi jaamade halb kuuldavus. Esialgu ei kuulnud Tallinna jaama ka päeval mitte. Asi paranes suuresti Lasnamäe jaama püstitamise ja hiljem Tartu saatja avamisega. Õhtul aga, mil rohkem aega kuulata, ei kuule kumbagi jaama kaugemas ringis hästi. See on pahe, mis peab kõrvaldatama, muidu ei ole suurt edu loota. Mis mõte on soovitada naabritele aparaadi üles seada, kui omamaa jaama ei saa puhtalt demonstreerida. Tallinna saatja võimsust ei ole vist tingimata tarvilik tõsta. Praeguse võimsusega kuuleb Tallinnat kui ka Tartut kaunis laialis piires isegi kahelambilise aparaadiga valjuhääldajas täiesti rahuldavalt, kui saateag on segamisvaba. Seda võin isiklikult tõendada, kuna minu elukoht asub mõlema saatja kaugemas ringis. Erand võiks olla ehk Narva piirkond. Niisugust võimsust kätte saada, et jaam teised üle karjuks või üle maa detektoriga kuulda oleks, ei ole vist praegu meil jõukohane. Ka raskendatakse pealinna kuulajail välisjaamade vastuvõtt. Igatahes see küsimus ei ole kerge lahendada. Lahendama peaks aga segamisvaba laine küsimuse.

Edasi võib mainida vastuvõtuaparaati. See on olnud meil juba raadio algpäevist saadik asjaks, millest just kui kartusega eemale hoitakse. Kui soovitada tuttavale raadiot sisse seada, siis esimene vastus on, et ei oska ümber käia, ja alles pärast tulevad muud vabandused. Olgugi et aparaadi käsitlemine hoolsa tähelepanu juures väga raske ei ole, eriti uute tüüpide juures, siiski on vist paljud raadiosõbrad teda pörgu põhja saatnud ja ka erakordseid ainelisi kahjusid kandnud, kui nad kuulamisest üldse pole loobunud. Asi on nimelt nii, et maale ülesseatud aparaat varsti enam nii häa ei

ole, kui linnas või näitusel, kus äri teda demonstreerib. Reklaam on reklaam, kaupmees tahab kaubast lahti saada — ei ole tema mure, kuidas ostja edaspidi saab hakkama. Sageli seatakse aparaat puudulikult üles, tagajärjeks on halb kuulmine ja muud rikked. Mul oli kord juhus näha, kuidas raudkang maasse löödi, ots haljaks nühti, sinna ümber litse mähiti — ja see pidi maaühendus olema. Teadagi, et sarnane „ühendus“ ennem kui varsti mingit ühendust ei anna, vastuvõtt muutub aga halvaks. Ehk: Te ostate aparaadi, lasete üles seada ja imestate tema võimsust ning häälepuhtust. Mõne nädala möödudes leiate aga, et võimsus ja häälepuhtus on langenud tunduvalt, varsti ei sünni enam kuuldagi! Pääseb mõni „spets“ teda ravima, siis võib juhtuda, et enam häält ei teegi! Aparaat on moodne, võimsate lampidega, müüja ei hakanudki seletama, et niisugune tarvitab ohtrasti voolu. Patarei ei pea vastu kuigi kaua; tühjeneva patareiga aga kahaneb vastuvõtu väärtus. Aparaat aga õgib aplalt omaniku raha. Ei ole nii lihtne kõik see asi võhikule, nagu armastatakse väljendada, et — „üks vajutus nupule ja te naudite kogu maailma muusikat...“ No ja! See maailma muusika tuleb muidugi ja enamasti ikka ühe korraga! Peab olema kaunis vilunud, et sellest segust mõnda esiplaanile nihutada, kuigi neist „teistest“ päris lahti ei saa. Võidakse ehk arvamisele tulla, et ma pole häid aparaate näinud, kuid arvatagu ka seda, et igamees hääd aparaati ei jõua soetada. Lõpuks „hää“-mõiste on väga kapriisne. Mis täna hää, on homme juba vananenud. Otsin endale paari aasta eest ühe Tallinna tuntuma äri kallima aparaadi. Tol korral oli see tõesti hää, kuid aasta hiljem oli see tüüp vananenud, selektiivsus väga halb. Nii on vist paljudelgi juhtunud.

Aparaadiga võib alati midagi juhtuda: kas läheb mõni kontakt lahti või halvaks, näit. aku või anoodi juures, eelpinge patarei põhjustab mõnikord vastuvõtu halvenemist, mõni lamp kaotab töövõime jne. Hiljuti läks mul aparaadis üks takistus rikki. Õnneks elab naabruses tõeline spets, kes vea üles otsis ja ära parandas. Alati ei ole aga asjatundjat käepärast ja aparaat seisab tummalt määramata aja.

Nii näeme, et raadioaparaat, kui väga peenike masinavärk, ei olegi nii lihtne käsitada. Peab olema ikkagi natuke eelteadmisi, mida kahjuks mujalt ei saa hankida kui vastavast kirjandusest. Olgu mainitud, et ajakiri „Raadio“ teeb siin tänuväär töö. Ilma vastava kirjanduseta ei ole raadioharrastamine küll kuigi edukas.

Üheks raskeks küsimuseks raadiosõbrale on veel aparaadi hind. Vähegi kõlblik sissesead tuleb 140 kuni 150 krooni maksuma, rääkimata veel kallimaist. Sedagi summat on praegu väga raske välja anda. Siia juurde tuleb veel iga aasta 40—50 krooni jooksvaid kulusid. See paneb mõtlema! Ise ehitades tuleb muidugi märksa odavam, kuid igamees ei usu seda tööd ette võtta. Sageli läheb kallimaks kui ostes. Asi peaks aga tulevikus sellest küljest paranema, kui noorsugu agaramalt pihta hakkab. Selleks aga on tarvis rohkem reklaami, propagandat.

Sellega oleme jõudnud kõige tähtsama punkti juure. Meil ei tehta mingit reklaami raadio kasuks. Vastuoks, meil lõhutakse maha seni saavutatud tagajärjed! Sekka löövad mõned ajalehedki. Kuid kas on ükski ajaleht raadio kasuks sõnakestki öelnud? Kas on valitsus või haridustegelased pü-

hendanud tarvilikku tähelepanu raadiole kui tähtsale ning vägevale tegurile nii riiklikul kui kultuurilisel alal? Väljaspool meid on tema tähtsust ammu tunnustatud, meil tuntakse teda ainult kui maksuobjekti! Riik annab abi isegi maanäitelavadele, ringhäälingult aga võtab maksu. See on tõesti paradoks! Kas tarvitseb siinkohal raadio tähtsust loetleda? See peaks isegi selge olema. Teater ja iga sugune muu kunst on kättesaadavad vaid kitsale ringile, raadio kannab kultuuri igasse mefisanurka. Peab ütlema, et o./ü. „Ringhääling“ on seda ülesannet väga ausalt täitnud, haridusministeerium on aga ükskõikseks pealtvaatajaks jäänud! Meie riigi ja rahvajuhte see ei huvita — nad tulevad oma asjaga ise ilusasti välja!

Meie aga, tõsine raadiopere, püüame kõige hingega kaasa aidata, et meil oleks oma saatja ja oma kava! Ringhääling võib alati loota tõeliste raadiosõprade peale, kes mõistavad hukka kõik häbematud kallaletungid, kellele „võib olla eesti leibki ei maitse“.

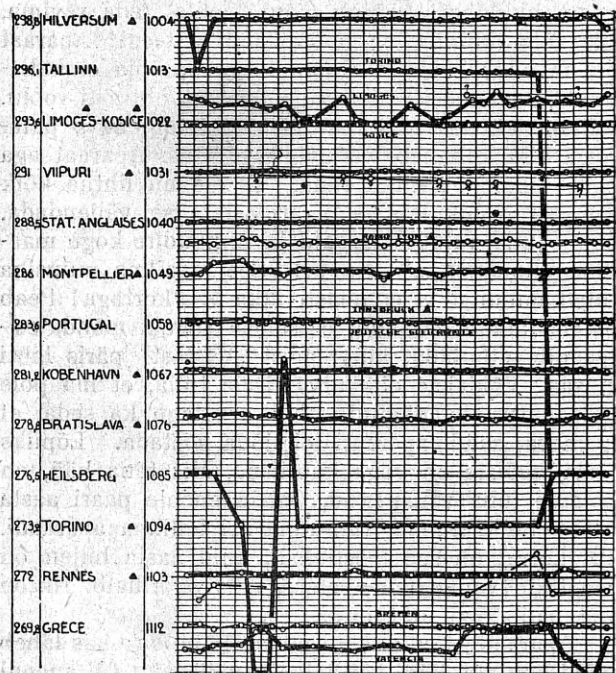
Püüdke ka Ringhääling kõik teha, et side tema ja kuulajaskonna vahel aina kõveneks.

J. J.
Karksis.

Rahvusvaheline Raadioliit ja lainesoodom

Hiljuti pidas Rahvusvaheline Raadioliit Roomas oma aasta-konverentsi, kus muuseas päevakorral

Väljavõte rahvusvah. raadio-saatjate mõõtmisbüroo oktoobrikuu tabelist

Torino lahkus Tallinna lainelt 26 okt. Hilversum seadis kuu lõpul „sammud Tallinna poole“. Limoges tuli Tallinnale veelgi lähemale ja suurendas teatavasti võimet. Peale selle on Tallinna laine piirkonnas katsetanud üks tundmata saatja, mis tabelis on märgitud küsimismärgiga.

seisis ka keeruliseks kujunenud saatelainete küsimus. Kuna konverents oli kinnine, on teada vaid

konverentsil tehtud otsused, milliste järgi tarvilikuks peeti muudatusi ettevõtta mõnede saatjate lainetes. Nii siis osaline „lappimine“. Needki muudatused viiakse läbi siis, kui vastavate maade postivalitsused on sellega nõus. Laineküsimus on kujunenud niivõrd halvaks, et terve hulk saatjaid enam kinni ei pea rahvusvahelise konverentsi poolt Praahas määratud lainetest, vaid rändavad ühelt lainelt teisele ja otsivad paremat. Segamata vastuvõtust ei ole enam suurt juttugi. Kas tuleval kevadel kavatses rahvusvaheline raadiokonverents suudab küsimust radikaalselt lahendada, seda näitab tulevik. Kuid et lahendust on hädapärast tarvis, see on selge. Inglased on teinud ettepaneku saatjate arvu vähendada ja saatelainete vahet suurendada. See tingiks muidugi saatjate võime suurendamise. Suurtel riikidel, kel on palju saatjaid ja paremad ainelised võimalused, on seda võimalik teostada. Väikeriikidel on siingi ettenäha suuri raskusi.

Laineküsimus on lahkkelisid tekitanud ka Rahvusvahelises Raadioliidus. Kuna Liit ei oma võimu asja korraldamisel, ei leia mõned liikmed õigustatud olevat võtta nii suuri liikmemaksusid. Balti riigid on seni Raadioliidust eemale jäänud. Seda peamiselt suurte maksude tõttu. Eestil näit. tuleks liikmemaksu maksta mitutuhat krooni aastas, sest maksu võetakse saatjate võime alusel. Nagu kuuleme, on Raadio Ringhääling esinenud liidule ettepanekuga liikmemaksu aluseks võtta iga maa raadioabonentide arv, mis on õiglasem. Siis ei käiks ka Eesti Ringhäälingule liikmemaks üle jõu ja oleks võimalik astuda liitu.

Tallinna saatja töötab nüüd oma ametlikul lainel, 296,1 m. Seni ei ole veel saabunud kuulda-

Tallinna Ringhäälingu kulisside taga

Nende ridade kirjutajale, noorele raadiosõbrale kesk Eesti mandrit, ja mu kaaslasel sai õnn osaks möödunud suvel Tallinnas viibimisel tutvuda pisut lähemalt ringhäälinguga, et tegelikult jälgida kõike seda, kuidas toimub saatekava levitamine nii stuudios kui ka saatejaamas. Nii siis, armsad lugejad (muidugi need, kes sellest on huvitatud), palun, järgige meile mõttes, on nagu julgem.

Stuudios

Esimeses järjekorras külastame ringhäälingu stuudiot. Seame sammud „Estonia“ teatrimaja poole.

Käesoleva kirjutise autor, noor raadio- ja „Raadio“ sõber, omas staabis käesolevat artiklit kirjutamas

Seal lahutame endid täielikult pealinna liikumiskärast — läbi „Estonia“ suviaia ja siis põksuvail südamel teatrimaja kolmandale korrale. Stuudios võtab meid ülilähkesti vastu „raadio-onu“ Moor ise. Ta esialgu ei saa aega — päevauudiste osa ootab sorteerimist. Peagi on see töö tehtud ja hr. Moor hakkab jagama meile igasuguseid seletusi ja näitlikult tutvustab stuudio väga müstilise ja salapärase raadiovärgiga. „Päevauudiste laualt“ torkab meile silma väike lauamikrofon. Väga külmalt ja ükskõikselt naeratab too must silm meile otsa. Ta ei tunne halastust ühegi võõra vastu, kes sõandab talle esmakordselt ligineda.

Peale sõnaliste ettekannete levitatakse väikesest

stuudiost grammofonimuusikat või õigemini heliplaatide muusikat. Selleks on eriline elektriseadeldis, mis pakub väga puhast muusikat, sest membraan on ühendatud otsekohe mikrofoniga, nii et mingisuguseid segavaid helisid stuudiost koos muusikapalaga ei pääse saatjasse. Edasi — jällegi päris tuttav riistapuu kuulajaskonnale — gong, millega antakse õiget aega. Ta ripub nõõri otsas otsekohe n. n. „päevauudiste laua“ taga.

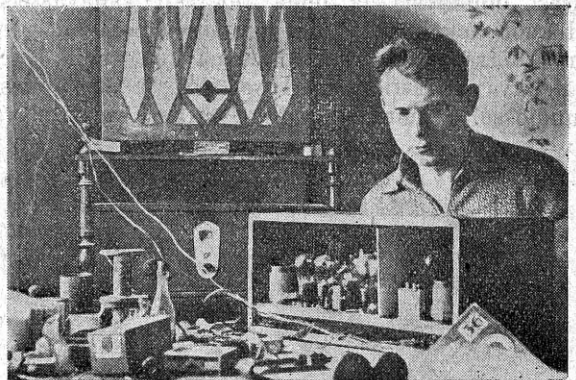
Peale selle veel nipet-näpet väikeses stuudios. Nurgas väike detektoraparaat, et peakuulajas oleks võimalik ettekannet kontrollida, jne,

Väike ettekannete ruum ehk stuudio jättis mulle isiklikult väga salapärase mulje. Stuudio tume foon ja kogu see müstiline raadiovärk mõjus mulle niivõrd, et tundsin, nagu viibiksin kuskil saladuslikus „vaiuude kambri“, kus askeldavad salapärased raadioinimesed. Läbi akna näeme tavalist kesklinna liiklemisilti: autod, omnibused, elektertrammid, ruttavad inimesed jne. Ent stuudios valitseb pühalik vaikus, mille vahetevahel katkestab telefon või mõni askeldav tegelane — n. n. oma-inimene.

Lõpetanud vaatlemise väikeses stuudios, siirdume otsekohe läbi eeskoja suurde ettekannete saali ehk stuudiosse.

Suurest stuudiost paisatakse raadiovalda peaaesjalikult muusikalised ettekanded. Praegu on aga siin vaid orkestri „jäänused“: paar-kolm löökriista, noodipulte, toole ja klaver. Öhtul aga, kui ilmub sinna orkestri „elu“ — orkestrandid — koos hr. Krulliga, siis „sooritavad“ ühisel nõul ja jõul selle tähtsa toimingut, mis saatekavas alati on trükitud „rasvaselt“: „Ringhäälingu orkestri kontsert md. hr. Ark. Krulli juhatusel“.

Peale selle suur stuudio sisaldab endas veel

vuse kohta kuigi palju teateid. Arvatavasti rahuldab laine muutus Tallinna ja selle lähema ümbruskonna kuulajaid, sest nüüd ei sega Tallinn enam välisaatjate kuulamist. Kuid karta on, et maa kaugeimates kohtades kuuldavus halvenes, sest Torino asemel on nüüd Tallinna lainele asunud Hilversum, ja Limoges, kes püsib endiselt Tallinna laine piirkonnas, ja on oma võimet tõstnud 12,5 korda.

„Raadio“ nr. nr. 8, 9, 10 ja 36, 35 — ilmunud „Neudorfi“ varivõre 4 lambiga aparaat valmis — võib alata kuulamist. Amatöör proovib vast valminud „masinat“. Peab nimetama, et see skeem on hra Neudorffil ütlemta õnnestunud. Tänu „Raadio“ toimetusele, selle ilmuda laskmisel. Olen ehitanud mitmed aparaadid, kuid seni pole veel sarnast leidnud. Veel õhtune ülekanne helifilmi muusikast oli ütlemta hästi kuulda. Soovin veel, et saaks see päriselt kavva võetud.

Amatöör Kesk-Eestis.

üht-teist tähtsat instrumenti, mis raadiokuulajaile nägematult on õige tuttavad. Seina ääres „koonutab“ vana tuttav — mikrofoni. Ei — andestage — see on mikrofoni jalg, „kest“, kuna „sisu“, mikrofoni ise, lamab vaikselt sametiga vooderdatud karbikeses stuudio tehnilises talituses. Ta puhkab segamatult ja „mäletseb“ akustilist toitu.

Ka suur stuudio nagu magab praegu unes ja tõmbab veidi hinge tagasi, et õhtul jälle lahkesti võtta vastu „oma-inimesi“. Ta ei avalda nii sügavat mõju kui väike stuudio. Mulje — veidi parem, rahulikum.

Edasi — stuudio eelkõvendajate akkumulaatorite ruumi. Siin „raadio-onu“ proovib siia asetatud vastuvõtuaparaati, kuid kahjuks see ei õnnestu mingisuguste välimiste segamiste tõttu.

Vahepeal on tulnud siia ka stuudio tehniline juht hr. Marka. Läheme koos stuudio tehnilisse talitusesse. Ajanäitaja osutub mõne minuti pärast 15.30. Lasnamäe saatejaam hakkab töötama. Ka hr. Marka teeb oma aparatuuris mõningaid lülitusi. Hr. Mooril on väga kiire, kõneleb telefoni ja teeb omale ruttu mõningaid märkmeid, kuna iga minut on algamas saatekava pärastlõunane osa. „Ma pean minema päevauudiseid lugema“, lõpetab Moor telefonikõne ja ruttab stuudiosse. Eeskojas lööb põlema plakat: „Palume vaikust!“ Samuti helgivad ruumes uste kohal rohelised lambikesed. Tähelepanu! Iga moment võib alata saatekava. Ja juba kiirgavadki roheliste lambikeste asemel punased kuulid. Tähen-dab, mikrofoni on avatud. Järgmisel hetkel pajatab kõigi raadiokuulajate lemmik eetrisse: „Halo! Halo! Tallinna ja Tartu!“ jne. Ta kostitab põnevusega jälgijaid raadiokuulajaid üle maa maailma värskemate sündmustega, „Eta“ telegrammidega. Kuna meie viibime kontrollruumis, stuudio tehnilises talituses, siis on võimalik saatekava kuulda ainult valjuhääldajas või peatelephones.

Hr. Marka'ga vestleme pisut ringhäälingu praegusest olukorrast ja tema tuleviku väljavaateist. Nii kaob aeg kiirelt, kuni ajanäitaja osut on juba tunni võrra edasi liikunud. Kuna kell 16.30 lõpeb saatekava pärastlõunane osa, siis läheme uuesti stuudiosse. Peame aga natuke ootama, sest mikro-

fon on veel avatud ja Moor loeb lõpuks nädalalehe „Raadio“ kuulutuse. Vaikselt ja selgelt kostavad „raadio-onu“ sõnad. Siis — „Hääd jällekuulamist kõigile! Hääd jällekuulamist!“ Nende sõnadega lõpetab ta saatekava. Meie stuudiosse astudes sei-

Varssavi vana kuningate loss

sab me ees jällegi Felix Moor, lahkena ja lõbusana, ei ole märgata midagi sellest, et sama Moor raadiolainete vallas, mitmekümne tuhande nägematu raadiokuulaja keskel seisib.

Veel kord pilk stuudiosse ja — me lahkume. Oleme rõõmsad, et saime sooritada selle väikese retke ringhäälingu kulisside taha. Siinkohal sügavaim tänu härradele Moor'ile ja Marka'le, kelle lahkkel kaasabil saime nüüd selge, tegeliku pildi sellest kõigest, kuidas sünnib tegevus stuudios. Nüüd on palju huvitavam jälgida raadio saatekava, sest on võimalik kujutleda, mida just ühel või teisel hetkel stuudios tehakse. Kogu see müstiline raadiovärk jättis meile, kui raadiokuulajaile, väga salapärase mulje. Oma külaskäiguga jäime täiesti rahule, sest tutvusime isiklikult raadiotegelastega ja -instrumentidega. Ütleb ju ka vanasõna: oma silm on kuningas.

Raadiosõber maalt

Leipzigil uued vaheajamärgid

„Kesksaksa Ringhääling“ otsustas suure hulga katsete tulemusena määrata uued vaheajamärgid: see koosneb edisest metronomi tiksumisest, mis katkestatakse iga poole minuti järele helidega b—a—c—h.

Kaliforniast

Kalifornia rahvalugemise järele tuli ilmsiks, et 51,9 protsendil perekondadest on raadiovastuvõtjad. Ühtekokku arvestati aparate 839.846 üksust.

Madridi konverentsi eelteade

Hispaania valitsus teatas oma volitatud saadikutele, et nad paluksid välisriikide osavõttu teisest rahvusvahelisest telegrafi- ja raadiotelegrafi konverentsist, mis peetakse 1932. a. septembris Madridis.

Chopin'i monument Varssavis

Paelfilter või tõkkering

Juba kaks aastat pommitatakse raadiokuulajaid teadetega, et on leiutatud jällegi uus paelfilter, mis tõstab tunduvalt aparadi selektiivsust. Hää paelfilter peab aparadi selektiivsust tõstma, kuid ei tohi kõrgeid toone ära kaotada, mis harilikkude häälestusahelate juures tihti ette tuleb.

Siis tuli teate, et ehitatakse paelfiltreid vastu võtuaparaadide külge, et saatejaamade võimsuse kasvamisega ebaselektiivseks muutunud aparadi parandada. Selline seade võimaldas ka suurevõimeliste jaamade lahutamist üksteisest.

Kauem, kui paelfiltrit tuntakse siiski tõkkeringi. Iseehitaja teab väga hästi, mis on paelfilter ja kuidas näeb välja tõkkering. Harilikkude raadiokuulajate juures, kes vabrikuparaate kasutavad, tulevad kõne alla ainult sellised paelfiltrid, mida ehitatakse lisaseadeldistena vastuvõtja juure. Suurem osa raadiokuulajaid segavad aga need kaks mõistet, paelfilter ja tõkkering, alati ära. Seejuures on mõlemad aparadid põhimõtteliselt täiesti erinevad, kuigi nad mõlemad suurendavad vastuvõtja selektiivsust. Erinevus seisab rohkem kvaliteedis, kui mõjumisviisis. Paelfiltri all tuleb mõista sellist aparadi, mis meie raadiolaineist küllastunud antennist ainult meile soovitatav võnkumised aparadi laseb.

Põhimõtteliselt ei ole paelfilter midagi muud, kui uus võnkering, mis lülitakse antenni ja aparadi vahele ning häälestatakse samale lainepikkusele, mida vastuvõtta soovitakse. Paelfilter on nii konstrueeritud, et ta ainult ühe saatja lainepaela läbi laseb, mitte aga naabruses asuvate saatjate lainepikkusi. Võrreldes lihtsa võnkeringiga, on paelfiltri selektiivsus väga suur, nii et valjuhääldajas kõrged toonid sama hästi kuulda on, kui madaladki, mida igatahes hariliku võnkeringiga kätte ei saa. Paelfilter on puhtkonstruktiivselt võttes kaks nõrgalt sidestatud võnkeringi. Iga selline võnkering omab ühe pöörkondensaatori vastavale lainepikkusele häälestamiseks. Mõlemad võnkeringid peavad olema õige efekti saavutamiseks eriti

nõrgalt sidestatud. Üle kõige tuleb vaadata selle järgi, et mõlemad võnkeringid oleks üksteise suhtes ära varjatud, ka paelfiltri kvaliteet peab kõigi lainepikkuste juures olema ühesugune. Et seda saavutada, selleks on tarvis erilisi konstruktiivseid võtteid, mis mitte just kõikide paelfiltri juures pole hästi õnnestunud. Leidub praegu suur hulk

Tänav Lodzis

lisaseadeldistena töötavaid paelfiltreid, mis aga sugugi õieti konstrueeritud pole. See tõendab omakorda, et kahe võnkeringi vaheline sidestuskraad peab olema äärmiselt täpselt väljareguleeritud ja et suurema osa paelfiltri sidestusviis on valesti valitud.

Hiljuti inglise ajakirjas „Wireless World“ ilmunud tehnilise artikli järgi on olemas ainult üks sidestusviis, mis paelfiltri omadusi iga lainepikkuse korral konstantsena hoiab, see on nimelt induktiivne vastusidestus. Induktiivse vastusidestuse idee on pärit Ameerikast ja kohandatud Euroopa oludele Reicheli poolt.

Meie näeme, et paelfiltri ja paelfiltri vahel on suur vahe; just niisama nagu ükski valjuhääldaja ei sarnane täpselt teisele. Laitmatult töötav paelfilter peab olema valmistatud väga kaovaekest materjalist. Seetõttu ei saa ta ka olla väga odav. Odaavad paelfiltrid on valmistatud halvemast materjalist, et hinda alla suruda, kuid ühtlasi ka väheneb filtri kvaliteet. Paelfiltri juures on veel palju rohkem, kui teiste aparadi juures maksev lause: „Parim ei ole veel mitte küllalt hääl!“

Tõkkeringil on hoopis teistsugune otstarbe, kui paelfiltri. Tema ülesanne ei ole mitte soovitava saatevõnkumise juhtimine antennist aparadi, vaid õieti mittesoovitava lainepikkuse eemaldamine antennist, nii et viimane aparadi ei pääseks. Põhimõttelikult tahab ju tõkkering sama saavutada, mis paelfiltergi, kuid siiski on nende vahel suur vahe. Võtame näiteks, et meie soovime oma aparadiga vastu võtta London Regionali saatjat, lainel 353 m. Kui meie vastuvõtja ei ole küllalt selektiivne, siis kuuleme samal ajal ka Grazi, lainel 352 ja Mühlackeri, lainel 360 meetrit. Kui tahame Londonit mõlemast saatjast vabana kuulata, siis peame ka-

Varssavi ooperimaja

sutama paelfiltrit. Kui meie soovime ainult Grazi ehk Mühlackeri välja visata, siis aitab selleks küllaldaselt tõkkering, mida siis ühele neist kahest saatjast häälestame.

Kuna paelfiltriiga on võimalik segavat saatjat, mis asub üleval- või allpool soovitud saatja lainepikkusest, kõrvaldada, ehk, teiste sõnadega, soovitud saatjat praktiliselt täiesti segamisvabaks teha, siis võib ühe tõkkeringiga kõrvaldada ainult ühte segajat kas üleval- või allpool soovitavast saatjast. Kui soovime saavutada sama resultaati, mis paelfiltrigagi, siis peame tarvitama kahte tõkkeringi: ühe häälestame siis alumisele ja teise ülemisele segavale saatjale. Kahe tõkkeringi puuduseks on see, et nad tunduvalt nõrgendavad kogu vastuvõttu või paremal juhul ainult kõrgeid toone. See asjaolu oleneb nimelt tõkkeringide iseloomulikust ehitusviisist. Paelfilter on aga kahest tõkkeringist ainult siis parem, kui ta on valmistatud väga hoolikalt ja võimalikult kaovaeasest materjalist.

Kui hoolikalt peab olama hää paelfilter konstrueeritud, võib järeldada sellest, et mõlemaid võnkeringe võib sidestada poolidega, millised omavad ainult kaks keerdu. On selge, et selliste sidestuspoolide juurde viivate juhtmete asetus mängib juba väga tähtsat osa. Praegu teeb paelfiltritööstus sama arengut läbi, nagu vastuvõtjate tööstuski kuue või seitsme aasta eest. Nimelt valmistab terve rida firmasid paelfiltreid, kuid mis ei vasta kõigile neile nõudeile, mis üks korralik paelfilter peab rahul-

dama. Ostjaskond olgu seepärast paelfiltrite ostmisel väga ettevaatlik. Hääde paelfiltritega on võimalik tunduvalt parandada aparadi selektiivsust, kuna aga halb paelfilter nõuab ainult rahakulu, ilma mingisugusu kasu toomata.

Paljud raadiokuulajad, kes töötanud paelfiltritega, kinnitavad, et viimased suurendavat ka apa-

E. NEUHOFF

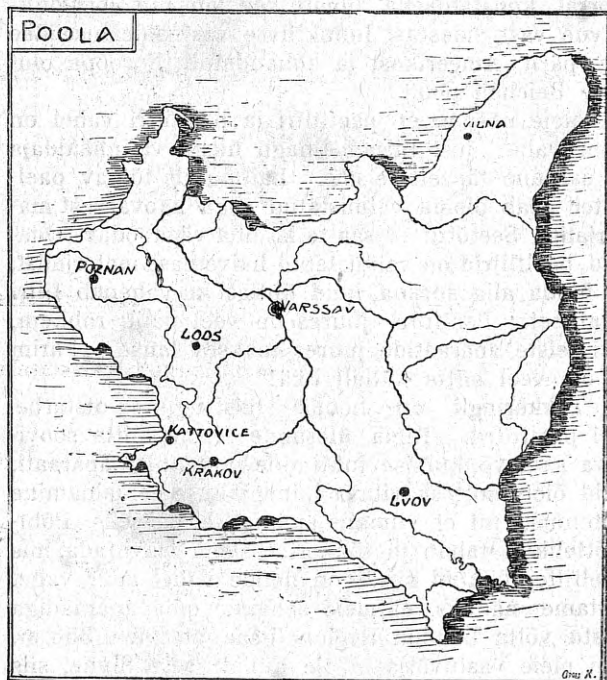
Lasnamäe
saatejaama
„päälik“

raatide vastuvõtu ulatust. See ei vasta aga tõe. Paelfilter ei saa kunagi aparadi vastuvõtu ulatust suurendada. Ta võib ainult jaamu kuuldavale tuua, mis varem teiste poolt sumbutati ja seepärast kuulda ei olnud.

Muusikaline matk ümber maailma

7. Poola

Poola ringhäälingute saatejaamad

Varssav II	(SP8)	214,4 m	1400 kHz	1,9 kW
Lodz	(SP7)	233,8 "	1283 "	2,2 "
Vilno	(SP5)	244,1 "	1229 "	22 "
Krakov	(SP3)	312,8 "	959 "	1,5 "
Poznan	(SP2)	334,2 "	897 "	1,8 "
Lvov	(SP6)	380,7 "	788 "	22 "
Katovice	(SP4)	408,7 "	734 "	16 "
Varssav I	(SP1)	1411,3 "	212,5 "	156 "

Kuulajate arv — 284.547 (1. okt.)

Elanikke — 29.589.000 (1927. a. lugem. järgi).

Raadiokuulajate arv välismaal

Inglismaa (1. okt.)	3 930 577
Rootsi (1. okt.)	538 161
Hollandi (1. okt.)	478 891
Taani (1. nov.)	462 306
Belgia (1. nov.)	174 738
Shveits (1. okt.)	127 304
Norra (1. okt.)	96 867
Jugoslaavia (1. nov.)	30 034
Marokko (1. okt.)	3 000

Euroopa saatejaamade saatekavad 22.—28. novembrini 1931

RADIO

Pühap. 22. nov.

Tallinn 296,1 / 10

9.55 jumalateenistuse ülek. Jaani kirikust. Jutl. õp. *Hasselblatt*
12.15 põllumajanduslik kõne
12.45 põllumajandusl. teateid
13.00 lõunakonts. Juh. md. *Ark. Krull*
Orkester: Mouton — avam. „Punamütsike Järnefelt—Hällilaul“. Ganne Kihlus — valss. Blon — „Odatants“. Grieg — „Erotik ja Sind armastan“. Kalman — potp. op. Montmartre'i kannike. Blon — marss, „Käskikäs“.
14.00 pr. *J. Steinmann*: toitmistest
16.30 reklaame ja heliplaate
16.50 päevauudiseid
17.00 „Vahitorni“ seltsi kõned „Õiglane valitsus“ (eesti ja soome keeles). „Prohvetikud ohvrid“ (soome keeles). „Kes on jumala tunnistajad“ (rootsi keeles)
18.00 jumalateenistuse ülek. Kaarli kirikust. Jutlustab õp. *Sommer*
19.30 ülekanne Tartust
19.35 XXI avalik raadioõhtu „Estonia“ Sinises saalis.
Kavas: orkestri ettekandeid, instrumentaal- ja vokaalosooleid, duette, humoreske, dialooge, koorilaule jne. Esinevad: Ringhäälingu orkester md. *Ark. Krull*i juhatusel, *Milvõ Laid* — sopr. *Konstantin Savi* — tenor, prof. *R. Bööcke* — tsello, *Hugo Laur* ja *Felix Moor*, havi-trio „Gaideren“, „Raudami“ segakoor *Karl Leinuse* juhatusel jne.

Lõpuks kuni 23.00 tantsumuus. helipl.

Tartu 329,8 / 0,5

10.00 jumalateenistus Peetri kirikust. Jutlustab õp. *Rutopõld*
12.15 ülek. Tallinnast
16.30 reklaami ja heliplaate
16.50 ülek. Tallinnast
18.00 ülekanne Tallinnast
19.30 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
19.35 ülekanne Tallinnast

Lõpuks tantsumuusikat heliplaatidelt

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368 / 13,2

8.45 võimlemine naistele
9.15 võimlemine meestele
10.00 jumalateen. soome k.
11.45 päevauudiseid
12.00 Helge Virkkunen, laule
12.25 retsitatsioon Juhani Aho teostest
13.00 jumalateenist. rootsi k.
14.30 rahvakontsert
17.00 heliplaate
18.10 kõne
18.35 Ilmari Haapalainen, tsello
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmateade
19.10 ringh.-koori laule
19.30 kõne
20.00 Kerstin Karsten, klaver
20.30 teatripala „Tarinan loppu“
21.00 ringh. ork. ajaviitemuus.

Stokholm 436 / 75 **Motala** 1348 / 30

12.00 jumalateenistus
15.00 sümf. kontsert
16.30 kõne
17.00 lastetund
17.30 heliplaate
18.30 retsitatsioon
19.00 õhtujumalateen.
20.30 kuuldemäng: „Naine“
21.45 ringh. ork. kontsert
22.45 teateid
23.00—24.00 ajaviiteeskava

Oslo 1083 / 75

11.20 kellamäng — 11.30 jumalateen. — 17.30 kontsert — 19.00 M. Riele Quelling, viiulikontsert — 19.45 retsitats. — 21.00 ringh. ork. kontsert — 22.00 retsitats. — 23.05 koorilaule — 23.35 tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3

11.00 jumalateenistus — 13.00 kellamäng ja kontsert — 14.00 Thomas Hoodi luulet., inglisk. — 14.40 Louis XIV abielu, prantsusk. — 15.00 helipl. — 15.30 lastetund — 16.25 rahvakontsert — 20.30 moods. koloniaalpolitikast — 21.00 „Perekond Hansen“, kuuldem. — 21.15 ork. kontsert — 22.30 neljakäel. klaverimuus. — 23.00 vene baletmuus. — 24.00 moods. tantsumuus. — 1.00 kellamäng raekojust

Riia 524 / 13

11.15 jumalateenist. ülek.
14.00 lastetund
17.00 pärastlõuna konts.
18.30 kontsert
19.30 kõne naistele
21.03 konts. surnute mälestuseks
21.30 rahvakontsert
22.35 vaimulik kontsert
23.10 salongmuus.

Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16

11.00 jumalateenistuse ülek.
12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 sümf. ork. kontsert
15.00—15.40 sõnaline
16.00 kontsert, bariton ja ksülofon
16.55 laste eeskava
17.20 ja 17.55 heliplaate
18.15 ülek. Lvovist
18.45 pärastlõunakontsert
20.25 heliplaate
21.15 rahvakontsert
22.55 kirjanusest
23.10 klaveri ettek., Paul Emmerich
24.00—1.00 tantsumuus. ja ajaviitemuus.

Heilsberg 276 / 75 **Königsberg** 217 / 0,9

8.30 hommikumuusikat
10.00 hommikupalve
11.00 kõne „Surnast“
12.30 Joh. Seb. Bachi kantaat
13.15 ork. kontsert, baritoni soolo
15.30 noortetund

16.30 pühitsemisetund, sopr. ja harm kaasteg.
17.30 pärastlõunakontsert
19.10 Leo Weismanteli „Surnutepüha“, kuuldemäng
20.00 vana orelimuus.
21.0 riigikants. dr. Brüningi kõne talve hädabi töödest
21.15 „Traviata“ ülek. Königsb. ooperist

Königswusterhausen 1635 / 75

8.00 Bremeni sadamakontsert
11.00 surnutepüha jumalateenistus
12.30 Joh. Seb. Bachi kantaat
13.15 kõne Michael Faradayst
14.15 heliplaate
15.00 surnutepüha ülek.
16.15 mälestuste tähtsusest
16.55 kõne Dietrich Buxtehudest, muus. näidetega
17.45 pärastlõuna kontsert
18.00 kõne Heinrich von Kleistist
19.45 vaimul. muus. ülek. kirikust
21.00 riigikants. dr. Brüningi kõne ja Bruckneri sümf. nr. 5
22.30 „Surn on suur...“ Juh. Edlef Köpper

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

9.00 hommikkonts. helipl.
10.30 nõuandeid pühapäev.
11.30 evang. hommikupüha
12.30 Bachi-kantaat
13.15 kontsert
15.00 surnutepüha
17.00 surnutepüha juures, helipl.
18.30 sümf. ork. kontsert
20.00 kuuldemäng
21.00 riigikants. dr. Brüning, talveabist
21.15 Bruckner V sümf. B-dur
22.30 kammermuus.

Langenberg 473 / 17 **Köln** 227 / 1,7

8.00 Bremeni sadamakontsert
9.00 hommikkontsert
10.05 evang. hommikupüha
12.30 Bachi kantaat
13.15 jutte loomadest
14.35 sotsiaalpoliitiline päevaküsimus, kõne
15.00 lõunakontsert
16.20 Langemarki surnute mälestuseks, kõne
17.05 tehnikat kõigile
17.30 videvikukontsert
19.05 linnadest Rheinimaal ja Westfalisis
20.15 heliplaate
21.15 surnutepüha kontsert

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

8.00 Bremeni sadamakontsert
11.15 katol. hommikupüha
12.00 laule
12.30 J. S. Bachi kantaat
13.15 helitõid kahel klaveril
13.45 ork. kontsert
14.25 koorilaule
15.00 surnutepüha
16.00 „Püha Balthasar“, kuuldemäng

17.00 Beethoveni septett, Es-dur
17.30 pärastlõunakontsert
18.00 autorite tund
19.50 „Heinrich von Kleistist“
20.30 klaverikontsert
21.20 kuuldemäng
22.00 soololaule ja kvart. ettek. surnute pühaks
22.30 Heinrich von Kleisti mälestus

Hamburg 372,3 / 1,7
Bremen 270 / 0,3. Flensburg 218,5 / 0,6
Kiel 232 / 0,3. Hannover 566 / 0,3

8.00 Bremeni sadamakontsert
10.25 surnute püha-konts.
10.55 surnute püha jumalateen.
12.30 Bachi-kantaat nr. 70
13.15 „Michael Faraday“, kuuldemäng
14.20 „Valgus pimeduses“, kõne ja muus.

15.00 „õnnistus“, muus. ja sõnaline
16.00 langenute austamine
16.30 mälestustund sõjas langenuile
17.45 requiem
18.00 muusikat
19.00 Michael Praetorius — kontsert
20.00 surm ja palve, retsitats. ja muus.
21.15 Cäcilia-püha, konts.
22.30 kuuldemäng
24.00 Edvard Grieg — kontsert

Praaha 488,6 / 120
8.30 Karlsbadi varane kontsert — 9.30 helipl. — 10.00 jumalateen. — 11.20 helipl. — 12.00 Brno — 13.05 puhkp. muus. — 14.05 helipl. — 17.00 pärastlõunakonts. — 18.30 helipl. — 19.00 saksak. saatekava — 20.00 kabareeõhtu — 21.30 puhkp. muus. — 22.30 kammermuus. — 23.00 konts. üle. New-Yorgist

Brno 341,7 / 36
9.30 ja 11.00 Praaha — 12.00 matinee — 13.00 Praaha — 17.00 pärastlõunakonts. — 18.30 Praaha — 18.45 muinasjutte — 19.00 saksak. saatekava — 20.00 Praaha — 23.00 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77
11.30 protest. palve — 12.15 kammermuusikat — 13.00 oratoorium helipl. — 18.40 ork. kontsert — 16.30 laule, helipl. — 17.45 leinamuus., helipl. — 18.30 Schubert-Schumanni kontsert — 21.00 ork. kontsert — 21.20 „Sist ja Bettina“ drama. vestlus — ork. konts.
Viin 516,3 / 20

12.00 aktuse üle. Viini Hofburgist
12.45 ajaviitekontsert
14.30 „Cavalleria rusticana“, helipl.
16.40 pärastlõunakontsert
18.15 kvartetikontsert
19.35 varietee orkestri ettek.
21.05 „Prints Friedrich von Homburg“, kuuldemäng
23.40 õhtukontsert

Budapest 550 / 20
11.00 protest. jumalateenistus
12.00 katol. jumalateenistus ja lõpuks kontsert
15.00 heliplaate
18.00 ork. kontsert
19.50 solistide kontsert
20.55 kuuldemäng
22.55 kuuldemäng
22.25 jazz kahel klaveril, lõpuks must-lasemuusikat

Bukarest 394,2 / 19
11.45 vaim. koorilaule — 12.00 ork. kontsert — 13.00 ja 13.50 heliplaate — 18.00 rumeeniamuus. — 19.10 konts. — 20.40 heliplaate — 21.00 „Sambuli roos“ operett

Pariis 1724,1 / 10
9.45 heliplaate — 14.00 vaimul. kõne — 14.30 orelikontsert — 15.00 dramaat. muusikat — 16.00 ja 18.00 heliplaate — 19.00 kontsert — 22.45 ork. konts.

Strassburg 345,2 / 12
12.00 protest. jumalateen. — 13.30 katol. hommikupüha — 14.00 ja 15.15 helipl. — 16.00 ja 17.15 kõned saksa keeles — 17.30 tantsumuus. helipl. — 18.00 konts. — 20.00 ja 21.00 jazzmuus. — 21.45 helipl. — 22.30 kirjanduslik-muusikal. õhtu — 24.30 tantsum.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
17.00 aeg ja Bachi kantaat — 18.00 kaitseväe ork. kontsert — 19.30 laule — 23.05 BBC-teatriork. kontsert

Leningrad 1000 / 20
7.00 helipl. — 10.00 kontsert — 11.01 töölisleht — 15.00 kontsert lastele — 16.00 kontsert — 17.00 kõne transportdist — 18.00 ajanäit. õiend. ja ilmat. — 18.05 töölis- ja talupojaleht — 19.00 kontsert — 20.00 „Küsimusmärk“, kuuldem. — 20.30 kontsert — 22.30 töölisleht — 23.05 esperanto-bülletään — 01.30 teateid ja kontsert

Moskva VZSPS 1304 / 100

IGAPÄEV
7.00 hommikuhämarik — 9.00 lastele — 10.00 raadioleht „Proletar“ — 10.55 ajanäitaja-õiend. — 11.00 töölislouna kontsert — 12.00 talupojaleht — 15.00 kooliraadio — 15.45 ilmateade — 17.00 kõne — 17.40 üle. eeskava — 18.00 raadioleht „Proletar“

Esmasp. 23. nov.

Tallinn 500,8 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus
kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaame ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
20.05 vaimulik kontsert Jaani kirikust. Oreliettekanneid — Rob. Heinmets ja H. Oberg. Kirikumuus. 15 ja 16 sajad, seletussõna prof. A. Topman, laulab oreli kl. muusika-teadusl. ringi „Collegium musicum“ koor. Soololaule. Oboe solo ja „Jõulu-laule“ koorilt.
21.20 kontsert heliplaatidelt

Tartu 329,8 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 üle. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülekanne Tallinnast
19.00 inglise keele tund algajaile (Mag. Silvet)
19.30 pool tundi perenaistele. Alma Martin: Perenaised majanduskriisi lahendajatenä
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus

20.05 ülekanne Tallinnast
21.20 kontsert heliplaatidelt
Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368 / 13,2
12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 ringh. ork. ansambl.
18.59 ajanäit. õiend. ja ilmateade
19.25 akkordeonkvartett
19.40 üle. Tampere, kõne
20.05 „Kilven Kuoro“ kontsert. Juh. Väinö Pesola

Stokholm 436 / 75 **Motala** 1348 / 30

14.00 kooliraadio
18.00 lõõtsharm. ettekanne
18.25 retsitats.
18.45 heliplaate
20.30 kaitseväemuus. Juh. Per Grundström
21.30 kõne Franz Schubertist
22.00 Franz Schuberti muus. Laule ja klaveri ettek.
22.45 teateid
23.00—24.00 ajaviite muus.

Oslo 1083 / 75

14.00 helipl. — 18.00 salongmuus. — 19.30 kvarteti ettek. — 21.00 klaverikontsert — 22.50 vestlus

Kallundborg 1153,8 / 12,3
13.00 kellamäng ja keelp. ork. — 16.30 kontsert — 17.15 lugemist ja kontserdi järg — 18.40 ja edasi, sõnaline — 20.30 „Tulevikuplaanidest“, tütarlastele — 21.00 ork. kontsert — 22.25 vokaalkvartett — 23.00—24.00 ork. kontsert

Riia 524 / 13

16.30 heliplaate
18.30 kõne
20.03 oop. muusikat
21.30 solistide konts.
22.05 rahvakontsert. Juh. Medins
22.30 öökonsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 heliplaate
14.35, 14.55 ja 15.15 rahvamuus.
15.50 heliplaate
16.25 kõne
16.50 ja 17.40 heliplaate
18.10 üle. Katovicest
18.35 ajaviitekontsert
20.30 heliplaate
21.30 vaimul. muus. üle. Kraakovist
23.15 kontsert, üle. Vilnost
24.00 tantsu- ja ajaviitemuusikat

Heilsberg 276/75 **Königsberg** 217/0,9

11.40 heliplaate
14.05 ajaviitemuus.
17.15 pärastlõunakontsert
18.45 üle. Danzigist
20.15 James Rothsteini kompos. Sopr. ja bariton, klav. saadab komponist
21.00 laule, duette ja ork. ettek.
22.15 „Olle Kamellen“, kuuldem.
23.30—24.30 ajaviitemuus.

Königswusterhausen 1635 / 75

11.10 kooliraadio, Heinrich v. Kleistist
13.05 kooliraadio ja helipl.
15.00 heliplaate
15.45 lastetund
17.00 pädagoog. raadio, muus. näidet.
17.30 pärastlõuna konts.
18.30 ja edasi, sõnaline
21.00 ajaviitemuus.
21.40 „Kuningas Richard III“ kuuldem.

23.30 mustlasmuus. ülel. Budapestist
24.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
12.35 ja 14.10 helipl.
17.05 kontsert ooperitest
18.50 vana mangukann, kõne
20.00 õhtumuus.
21.40 „Richard III“, ülel. Berliinist
23.45 mustlasmuus., Budapestist

Langenberg 473/17 **Köln** 227 / 1,7
11.15 inimene ja maailm
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.50 lastetund, jutte ja laule
18.00 videvikukontsert
19.00 ja edasi — sõnaline
21.00 õhtumuusikat
22.00 2 kuuldemängu
23.30 mustlasmuus. ülel. Budapestist
24.30—1.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75
11.00 heliplaate
13.35 Franz Völker, helipl.
14.00 tantsumuus. helipl.
14.30 teateid — 15.30 helipl. ja tantsum.
17.30 lilledest
18.05 pärastlõunakontsert
20.45 laule
21.05 IV esmaspäeva kontsert
23.50 ülel. Budapestist, mustlasmuus.

Hamburg 372,3 / 1,7
12.00 heliplaate
13.30 kõne mesilastest
14.00 heliplaate
17.30 lastetund
18.00 uusi romaane
21.15 Ignaz Friedman mängib Chopini helitõid
21.40 trio ettekandeid
23.15 välissaatjaid

Praaha 488,6 / 120
12.00 helipl. — 12.00 ja edasi, sõnaline — 13.35 lõunakonts. — 15.10 heliplaate — 15.25 teateid ja kõnesid — 16.00 pärastlõunakonts. — 18.55 heliplaate — 19.30 saksak. saatekava — 20.20 flöödi soolosisid — 20.40 Schuberti laule — 21.05 juudi liturg. laule — 22.00 ork. konts. — 23.20 helipl.

Brno 341,7 / 36
12.00 Praaha — 14.50 Praaha — 12.35 lõunakontsert — 15.00 helipl. — 16.00 pärastlõunakonts. — 18.10 noortetund — 18.35 raadiofööljeton — 19.15 Praaha — 19.25 saksak. saatekava — 22.20 helepl. revüü — 22.00 kontsert — 23.00 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77
13.40 ajaviitemuus. — 16.30 ork. konts. — 17.00 muus. lastele — 18.00 muusikamäng — 19.30 Sahaljapin laulab, heliplaate — 20.00 sõnaline — 21.00 Mozarti laule

Viin 516,3 / 20
12.30 lõunakontsert
13.40 Titta Ruffo, helipl.
14.10 heliplaate Richard Wagneri teost.
16.20 ja edasi, sõnaline
18.00 rokokoo muusikat
19.05 ja edasi, sõnaline
20.20 sabata lennuk, kõne
21.00 „Meeldiv inimene“, kuuldem.
23.30 jazzmuusikat uutest oper.

Budapest 550 / 20
10.15 solistide kontsert
13.00 kellamäng
13.05 heliplaate
18.15 mustlasmuusikat
20.35 vestlus
20.40 ork. kontsert
21.20 mustlasmuusikat
24.30 kontsert ja mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 13.50 heliplaate — 18.00 ja 19.10 ork. kontsert — 20.40 helipl. — 21.00 kammermuus. — 21.45 kontsert kahel klaveril — 22.15 kammermuus.

Pariis 1724,1 / 10
9.45 heliplaate — 14.30 ja 15.05 heliplaate — 15.30 ja edasi, sõnaline — 22.00 „Millest tütarlapsed unistavad“, kuuldemäng. Lõpuks Molière lustmäng „Ihnus“

Strassburg 345,2 / 12
13.30 ja 15.15 helipl. — 19.00 ja 20.00 instrum. konts. — 20.45 „kirju“ nädalavestlus — 21.00 instrum. konts. — 21.45 helipl. — 22.30 „Orpheus ja Eurydike“, 4 akt. oop.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
12.15 jumalateenistus (1554,4m) — 14.00 kergesisul. klassil. muusikat — 15.00 ork. kontsert — 16.00 heliplaate — 16.25 kooliraadio — 17.45 kontsert — 18.15 kergesisul. kontsert (1554,4m) — tantsumuusikat (261,3 m) — 19.15 lastetund — 20.30 Greenwichi aeg ja moodsaid sonaate — 22.00 „Mustlane“, stseene oop. — 23.50 keelpill. kvarteti kammermuus. — 1.00 tantsumuusikat — 2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.00 helipl. — 9.00 noorte jõud. konts. — 9.30 kontsert — 10.00 ja edasi, sõnaline — 15.00 kontsert — 18.00 ajanäit. õiend. ja ilmteade — 18.05 töölis- ja talupojaleht — 18.30 komsomoolleht — 19.30 filharm. kontsert — 22.30 töölisleht

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Teisip. 24. nov.

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus
kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaame ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
19.30 ühiskonnateaduse õpiring. (Juh. vann. adv. A. Susi)
20.25 ülekanne Tartust
20.30 kontsert. Juh. M. Prokofjeff.
Orkester: Calvini — Polonees. Aletter — „Unistus“. Grieg — „Palve ja templitants“. Williams-interm. „Kevade kutse“. Strauss-valss, Acelatsionid
21.00 esperantokeelne nädalakroonika
21.10 Kontserdi järg: Lõbusaid eesti laule heliplaatidel.
Orkester: Waldteufel-valss, „Mu unelm“. Rhode-interm., „Keskõine

kummitus“. Strauss, valss, „Tuhat ja üks öö“. Leopold — marss, Staadion

Tartu 329,8 / 0,5
14.45 heliplaate
15.30 ülel. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülel. Tallinnast
19.00 soome keele tund algajale (R. Janno)

19.30 ülekanne Tallinnast
20.25 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
20.30 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 54
12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 eesk. skoutidele
18.59 ajanäit. õiend. ja ilmteade
19.15 kõne
19.40 M. Leo Lange, laule
20.05 kõne
21.30 ringh. ork. kontsert. Juh. M. Toivo
Haapanen. Sol. Kai Kajanus, viiul

Helsingi 368 / 13,2
12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 Gloria Stackelberg, laule
18.25 vestlus
18.59 ajanäit. õiend. ja ilmteade
19.15 reitsitatsioon
19.40 Lahti
20.05 kõne
20.30 Lahti

Stokholm 436 / 75 **Motala** 1348 / 30
14.00 konts. heliplaate
15.50 kooliraadio
18.00 noortele
18.30 keelp. ork. ajaviitemuus.
19.30 ja edasi, sõnaline
21.00 üliõpilaste laulukoor
22.15 teateid
23.00—24.00 heliplaate

Oslo 1083 / 75
14.00 helipl. — 19.45 akkord. ettek. — 21.00 ork. kontsert — 22.05 vestlus — 23.05 kammermuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3
13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts. — 16.00 kontsert — 18.00 lastetund — 18.40 ja edasi, sõnaline — 21.00 keelp. muus. — 21.15 „Hadda Padda“, 4-akt. draama — 23.15 hispaan. muus. — 24.00 moods. tantsumuus. — 1.00 kellamäng raekojast

Riia 524 / 13
17.00 heliplaate
18.00 kõne laste kasvatuses
18.30 sõnaline
20.03 ringh. orkester
21.30 rahvakontsert
22.30 mandol. muus.

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajanäit. õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 heliplaate
14.35, 14.55 ja 15.15 rahvamuus.
14.40, 15.00 ja 15.20 sõnaline
15.50 heliplaate
16.15 ja edasi — sõnaline
17.40 heliplaate
18.10 ülel. Lvovist
18.35 filharm. kontsert
19.50 sõnaline
20.30 heliplaate
21.15 „Chicago printsess“
23.30—1.00 tantsumuus. ja ajaviitemuus.

Heilsberg 276/75 Königsberg 217/0,9

12.50 teateid, kuni 14.20 ajaviitemuus.
14.30 heliplaate
19.20 jõumasin ja inimjõud, kõne
20.15 bratsche ja klaverimuus.
21.05 „Ühe päeva kuningas“, koomil. ooper, üleik. Danzigist

Königswusterhausen 1635 / 75

13.30 ja 15.00 heliplaate
16.00 muinasjutte
17.30 pärastlõuna kontsert
20.00 kehaehitus ja iseloom, kõne
20.30 ork. kontsert
21.15 „Liberalism ja oleviku vaimuvaade“
22.10 ork. kontserdi järg
22.45 kuuldemäng
23.30 teateid ja ajaviitemuus.

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253,4 / 5,6

12.35 ja 14.10 helipl.
16.25 Eman. Stickleberg loeb oma teostest
17.05 ajaviitemuus.
17.50 lõbus pärastlõuna
19.30 lastetõst maal
20.30 ajaviite ja solistide konts.
22.10 kuuldemäng, lastelt
24.10 tantsumuus.
1.30 operettmuus.

Langenberg 473/17 Köln 227/1,7

11.15 inimene ja maailm
12.20 ja 13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.50 lastetund
18.00 videvikukontsert, vene muus.
19.40 Reinhard Goehring loeb oma „Helgat“
21.00 heliplaate operettidest
21.30 kontsert III. Juh. Eugen Szenkar

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

11.00 heliplaate
13.35 põhjamaade muus., helipl.
18.05 pärastlõunakontsert
19.40 kõne, Lõuna-Aafrikast
20.45 kontsert operettidest
22.00 kuuldemäng
23.40 puhkp. kontsert
24.30—1.00 tantsumuus.

Hamburg 372,3 / 1,7

12.30 muus. kooliraadio
13.30 lõunakontsert
17.30 tantsu- ja teemuus.
18.50 „kirju“ eeskava
19.55 tänapäeva riik ja majandus, kõne
20.30 Norbert Jacques loeb oma teostest
21.00 muusikat
23.30 lõbus kontsert

Praaha 488,6 / 120

12.00 ja 13.15 helipl. — 13.35 lõunakonts. — 15.00 kõne pimedate elust — 15.10 helipl. — 15.25 ja edasi, sõnaline — 16.00 pärastlõunakontsert — 18.55 helipl. — 19.30 saksak. saatekava — 20.00 üleik. teatrist — 23.20 ülekanne hotellist „Esplanade“

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.25 lõunakontsert — 15.25 Praaha — 16.00 pärastl. konts. — 18.35 muus. noortele — 19.25 saksak. saatekava — 20.00 Praaha — 23.20 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 ork. kontsert — 17.00 ajaviitekontsert — 18.00 ja edasi, sõnaline — 19.30 helipl. — 21.00 ork. kontsert — 21.15 kammermuus.

Viin 516,3 / 20

12.30 lõunakontsert
13.40 Emil Sauer, helipl.
14.10 heliplaate
16.50 anektoote Edisonist
18.00 pärastlõunakontsert
19.15 ja edasi, sõnaline
20.30 ülekanne Viini riigiooperist
23.05 tantsumuusikat

Budapest 550 / 20

10.15 ork. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 kvartetikontsert
18.30 heliplaate
19.10 ungari laule
20.30 üleik. ooperist, lõpuks mustlasm.

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 heliplaate — 18.00 ruumeniamuus. — 19.10 kontserdi järg — 19.40 helipl. — 21.00 ork. konts. — 21.45 laulusoolosid — 22.15 orkestri kontsert

Pariis 1724,1 / 10

9.45 heliplaate — 10.00 teateid — 15.05 heliplaate — 15.30 ja edasi, sõnaline — 22.00 „Suurhertsoginna von Gerolstein“, Offenbachi oper.

Strassburg 552 / 12

13.30 ja 15.15 helipl. — 19.00, 20.00 ja 21.00 instrum. konts. — 21.45 heliplaate — 22.30 ork. konts.

London 261,3/67 Daventry 1554,4/35

12.15 jumalateenistus (1554,4 m) — 14.00 orelikontsert — 15.00 Greenwichi aeg ja kergesisul. muusikat (1554,4 m) — 18.30 ork. kontsert (1554,4 m) — 19.15 lastetund (1554,4 m) — 19.15 tantsumuusikat (261,3 m) — 20.30 aeg ja moodsaid sonaate — 21.20 „kirju“ tund — 23.45 kontsert — 0.45 tantsumuus. (1554,4 m) — 2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.00 helipl. — 9.00 kontsert — 9.30 töölislõuna ja konts. — 16.00 lasteteater — 18.00 ajanäit. õiend. ja ilmateade — 18.30 töölis- ja talupojaleht — 19.30 segaeeskava — 1.30 teateid ja kontsert

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Keskn. 25. nov.**Tallinn 296,1 / 10**

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30 heliplaate
18.15 reklaame ja heliplaate
18.35 päevauudiseid
18.45 lastetund
19.15 ülekanne Tartust
19.20 retsitatsioon
19.30 muusikateooria tund (Ark.Krull.)
20.00 kontsert
Lõpuks kuni 23.00 tantsumuus. helipl.

Tartu 329,8 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 üleik. Tallinnast
18.15 reklaami ja heliplaate
18.35 ülekanne Tallinnast
19.15 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
19.20 üleik. Tallinnast
Lõpuks kuni 23.00 tantsumuus. helipl.

Lahti 1796 / 54 Helsingi 368 / 13,2

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 laule ja jutte lastele
18.59 ajanäit. õiend. ja ilmateade
19.15 kõne
19.40 kõne
21.05 üliõpilaslauljate kontsert. Juh. Martti Turunen

Stokholm 436 / 75 Motala 1348 / 30

14.00 kooliraadio
18.00 ajaviitemuus., orel
18.20 retsitats.
18.50 mängumeeste muus.
19.00 soome rahvalaule
20.30 lastepsühhologia põhiprobleemest, kõne
21.00 Georg Kulenkampff, viiul
22.20 Greta Torpadie-Bratt, laule
22.45 teateid
23.00—24.00 tantsumuus. helipl.

Oslo 1083 / 75

14.00 helipl. — 18.00 ork. kontsert rest. „Cecil“ — 19.00 ja edasi sõnaline — 21.00 ringh. ork. kontsert — 22.50 vestlus — 23.35—24.00 tantsumuus.

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellamäng ja keelp. ork. — 16.00 kontsert — 16.45 kõne ja konts. järg — 18.00 heliplaate — 18.40 ja edasi, sõnaline — 12.30 „Sotsialism ja fasizm Saksamaal“ — 21.00 moods. operetimuusikat — 22.15 ork. kontsert — 23.30 klaverisoolosid — 24.00—1.30 moods. tantsumuus. — 24.00 kellam.

Riia 524 / 13

16.30 kirjanduse tund
17.00 pärastlõuna kontsert
18.00 ja edasi, sõnaline
20.05 sümf. kontsert. Juh. prof. S. Medins
22.00 ilmateade ja Saint-Saens: Suite Algérienne
22.30 läti rahvalaule
23.00—23.30 marsse

Varssav 1411,8/158 Katowice 408/16

12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 heliplaate
14.35, 14.55 ja 15.15 rahvamuus.
15.50 heliplaate
16.15 ja edasi — sõnaline
16.50 ja 17.40 heliplaate
18.35 orkestri kontsert
20.30 heliplaate
21.00 muus. fõljeton
21.15 popul. kontsert
22.05 kirjandust
22.20 viiulisoolosid, Adili Fachir
23.10 heliplaate
23.45 kõne saksa keeles
24.00—1.00 ajaviite- ja tantsumuus.

Heilsberg 276/75 Königsberg 217/0,9

11.40 heliplaate
14.05 ajaviitemuusikat
16.45 muinasjutte lastele
17.45 kontsert
20.00 tund kaupmeestele

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 teateid ja heliplaate
15.00 heliplaate
15.45 lasteteater
17.30 pärastlõuna kontsert
19.45 riik ja ametnik, kõne
20.30 pidulikkontserdi ülel. Leipzigit
22.45 „kirju“ õhtu
24.30 teateid — 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

12.35 ja 14.10 helipl.
17.20 kõne gregoriaani lauludest, näidetega
18.20 Albert Gaertner, tenor, hiinalaule
19.30 õhtumuus.
20.30 lapsed tööstuspiirkonnas, kõne
21.00 ajaviitekonsert
22.00 „Perekond Selicke“, kuuldem.
24.00 tantsumuus.

Langenberg 473/17 **Köln** 227/1,7

11.15 inimene ja maailm
12.20 muus. kooliraadio
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
17.00 pädagooil. akadeemiast
17.30 kõne Edgar Allan Poest
18.00 videvikukontsert
19.00 töötaoleku mõjust noortesest inimestesse
19.40 ja edasi — sõnaline
21.25 kontsert, lõpuks teateid, kuni 1.00 õõmuus. ja tants

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

11.00 heliplaate
13.35 Josef Rheinberger, helipl.
14.00 tirooli viise, helipl.
16.30 lastetund
18.05 pärastlõunakontsert
19.35 kunstist elus, kõne
20.45 Stefan Zweigi 50 a. sünnipäev
21.15 „kirju“ õhtu
22.45—24.30 „kirju“ õhtu järg

Hamburg 372,3 / 1,7

12.20 sõnal. ja vanu koorilaule
13.30 lõunakontsert
17.30 laevakontsert „Magdalenalt“
18.50 „kirju“ eeskava
20.30 pidulikkonts. ülel. Leipzigit
23.30 valss, fox ja rumba, muus.

Praaha 488,6 / 120

12.00 helipl. — 13.35 Brno — 15.10 helipl. — 16.00 pärastlõunakonts. — 18.10 marionettide teater — 19.30 saksak. saatekava — 20.05 heliplaate — 21.10 puhkp. kvintett — 22.00 aeg ja konts. ülel.

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.35 lõunakontsert — 15.00 helipl. — 16.00 pärastlõunakonts. — 18.10 Praaha — 19.25 saksak. saatekava — 21.10 ork. kontsert

Bero-Münser 459,4 / 77

13.40 kuulsaid lauljaid, helipl. — 16.30 rahvamuus. — 17.00 ork. kontsert — 18.00 muinasmäng — 19.30 helipl., kirikumuus. — 21.00 rahvalaule — 22.00 kõne ja rahvalaule (järg) — 22.15 ork. kontsert

Viin 516,3 / 20

12.30 lõunakontsert
13.40 Lotte Schöne, helipl.
14.10 heliplaate
16.20 ja edasi, sõnaline

17.30 kunst ja mood, noortetund
18.00 kuulsaid lauljaid, helipl.
18.30 tantsumuusikat, helipl.
19.15 vähjahaigustest
19.40 ja edasi, sõnaline
20.35 sümf. kontsert. Juhatab Leopold Reichwein. Sol. Vasha Prihoda
21.45 Viini tants
23.15 tantsumuusikat

Budapest 550 / 20

10.15 politseiork. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 solistide kontsert
17.10 vestlus
18.30 orkestri kontsert
20.45 kontsert
22.40 ungari rahvalaule
23.30 mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 heliplaate — 18.00 ru-meeniamuus. — 19.10 konts. järg — 20.40 helipl. — 21.00 klaverisoolosid — 21.45 vene laule — 22.15 viiulisoolosid

Paris 1724,1 / 10

9.45 heliplaate — 14.00 Renaissance esinajad — 14.30 heliplaate — 15.05 heliplaate — 21.30 vähjahaiguse arstimisest X-kiirte ja raadiumiga — 22.45 kuuldemäng

Strassburg 345,2 / 12

13.30 ja 15.15 heliplaate — 19.00, 20.00 ja 21.00 instrum. konts. — 21.45 heliplaate — 22.30 konts. — 24.30 tantsumuus. „Savoyst“.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35

12.15 jumalateenistus (1554,4 m) — 14.00 orelikontsert — 14.45 heliplaate — 15.30 lõunakontsert — 17.30 sümf. kontsert (1554,4 m) — 18.45 orelikontsert — 19.15 lastetund (1554,4) — 19.15 tantsumuus. (261,3 m) — 20.30 aeg ja moodsaid sonaate — 22.15 BBC-sümf. kontsert — 23.20 kontserdi järg — 0.40 tantsumuusikat (1554,4 m) — 2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.00 helipl. — 9.00 kontsert — 9.30 komsomoolleht — 15.00 konts. lastele — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilmteade — 19.30 kontsert — 22.30 töölisleht — 23.05 esperanto-bulletään

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Neljap. 26. nov.**Tallinn** 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaame ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
20.05 muusikaline matk ümber maailma. 7. Poola
Orkester: Poola hümn. Chopin — Polonees A-dur. Scharwenko — Poola rahvatants. Hubert Anton'i ettekandes. Wieniawski — Viilikontsert Nr. 2. Fr. Nikolai ettekandes — Chopin'i klaveripalu. Els Vaarman-

Kaljut (sopran) — Poola laule. Trio ettekandes (Palm-Saat-Nikolai). Scharwenka — Trio A-dur. Orkester. Moszkowski — Serenata. Paderewski — Menuett la Fantastiline krakoviak. Poola laule — E. Vaarman-Kaljut. H. Anton, Szymanovski — A'Arethuse'i pursksaevul. Wieniawski — Kujawiak. Orkester: Moniuszko — avam. oop. Halka. Riigihümn.

Tartu 329,8 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 ülekanne Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 ülekanne Tallinnast
19.00 inglise keele tund edasijõudnuile (mag. Silvet)
19.30 „Postimehe“ toimetaja Kitzberg: Tänapäeva Poola
20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülel. Tallinnast

Lahti 1796 / 40

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 muus. ajalooost
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmteade
19.15 kõne
19.40 kõne
20.05 sümf. kontserdi ülel.

Helsingi 368 / 13,2

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 Sigurd Englund, laule
18.25 loeng
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmteade
19.15 ja 19.40 kõned
20.05 Lahti

Stokholm 436 / 75 **Motala** 1348 / 30

18.00 palvetund
18.30 lastetund
18.45 ajaviitemuus.
19.45 ja edasi, sõnaline
21.00 diskussioon. ülel.
22.45 teateid
23.00 diskus. lõpp ja helipl.

Oslo 1083 / 75

12.35 helipl. — 14.00 helipl. — 18.30 sõnaline — 20.30 kontsert — 21.30 Euroopa kontsert

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts. — 16.30 kontsert — 18.00 tund poistele — 18.40 ja edasi, sõnal. — 21.10 sümf. ork. kontsert — 23.35—1.30 tantsumuus. 1.00 — kellamäng

Riia 524 / 13

17.00 ork. kontsert
18.00 ja edasi sõnaline
20.05 operett 3 aktis
22.00 ilmteade
22.30 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fant.
13.35 filharm. õpilaste VIII kontsert
15.45 heliplaate
16.25 sõnaline
17.40 heliplaate
18.10 ülel. Vilnost
18.35 sol. kontsert, viiul ja klaver
19.50 sõnaline
20.30 heliplaate

20.45 sõnaline
21.15 ajaviitekontsert
23.25 ajaviite- ja tantsumuusikat

Heilsberg 276/75 Königsberg 217/0,9

11.15 „kirju“ õhtu
24.30—1.30 teateid ja tantsumuus.
13.00 heliplaate
17.15 kuuldemäng lastele
17.40 teemusuusikat
20.15 laulude tund, Irmgard Sturtz
21.00 lühijutte
21.30 Euroopa kontsert, tshehhi muus.

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 teateid ja heliplaate
15.00 heliplaate
16.00 lastetund
17.30 pärastlõunakonts.
19.00 Egiptuse imedest
21.30 kontsert
23.30 teateid — 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253,4 / 5,6

12.35 ja 14.10 helipl.
17.05 Franz Bollon, klaver
17.35 ajaviitekonts.
18.40 kõne, kehalisest kasvatast
20.10 Anton Dvoraki konts.
21.15 muus. oop. „Marthast“
22.25 Stefan Frenkel, viiulikonts.
23.00 kabaree

Langenberg 473/17 Köln 227/1,7

11.15 inimene ja maailm
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.50 lastetund
17.20 riigikodaniku kasvatast rahva-
kooles
18.00 videvikukontsert
19.00 ja edasi — sõnaline
21.00 heliplaate
21.30 kontserdi üle. Praahast
23.35 teateid, kuni 1.00 kontserdi üle.
Düsseldorfi

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

11.00 heliplaate
13.35 Verdi kammermuus. helipl.
14.30 teateid ja heliplaate
16.30 noortetund
18.05 pärastlõunakontsert
20.45 vanu Viini teatrilaule
21.30 Eros ja Sexus, kõne
22.00 lõõklaule
22.20 Kreneki helit. kontsert

Hamburg 372,3 / 1,7

12.30 jazzi tähtsusest euroopa muus.
kõne ja muus. näited
13.30 lõunakontsert
17.30 noortetund
18.50 „kirju“ eeskava
19.55 lohutus haigetele, kõne
21.10 eksootilist muus.
22.00 kuuldemäng
23.45 kontsert kohv. „Continental“

Praaha 488,6 / 120

12.00 helipl. — 13.35 Brno — 14.50 ja
edasi, sõnaline — 16.00 pärastlõuna-
konts. — 18.35 laste muus. — 19.30
saksak. saatekava — 20.20 Brno —
21.30 kontsert

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.35 lõunakontsert —
14.50 Praaha — 15.00 helipl. — 16.00
pärastlõunakonts. 18.10 muinasjutte —

18.35 lastemuus. — 19.25 saksak. saa-
tekava — 20.20 laulu kontsert — 21.05
Offenbachi klaverimuusika — 21.30
Praaha — 23.20 muus.

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 ork. kontsert — 16.30 ork. konts.
— 17.00 tee- ja tantsumuus. — 19.30
operetimuus. — 21.00 koorikontsert —
22.05 lõbus tund

Viin 516,3 / 20

12.30 lõunakontsert
13.40 Erica Morini, helipl.
14.10 heliplaate
16.30 muinasjutte
16.55 kõrbed ja stepid, kõne
18.00 pärastlõunakontsert
19.50 inimestest, kes tahavad maailma
muuta
20.25 sümf. ork. kontsert
21.30 tshehhi konts. üle. Praahast
22.00 kuuldemäng
23.15 õhtukontsert

Budapest 550 / 20

10.15 heliplaate
13.00 kellamäng
13.05 balalaika ork. kontsert
18.30 ork. kontsert
20.30 ungari laule ja mustlasmuus.
21.30 filharm. orkestri kontsert, üle.
Praahast
23.30 teateid, mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 kergesis.
rumeeniamuus. — 19.10 konts. järg —
20.40 helipl. — 21.00 luulusoolosid —
21.20 sümf. kontsert — 22.15 konts.
järg

Pariis 1724,1 / 10

9.45 heliplaate — 14.00 kõne reform.
Zwinglist — 14.30 ja 15.05 heliplaate
— 21.00 kaksikkõne — 22.00 kontsert
— 22.45 heliplaate — 0.15 konts. üle.

Strassburg 345,2 / 12

13.30 ja 15.15 helipl. — 17.00 helipl.
lastele — 18.30 arstitead. kõne saksa
keeles — 19.00 ja 20.00 instrum. konts.
— 21.00 jazzmuus. — 21.45 helipl. —
22.30 häätegev konts.

London 261,3/67 Daventry 1554,4/35

12.15 jumalateenistus (1554,4m) — 14.00
orelikontsert — 15.00 heliplaate — 15.15
lõunakontsert — 17.00 pärastlõunane
kontsert (1554,4 m) — 18.10 tantsumu-
suusikat (1554,4 m) — 18.30 kergesis.
ork. kontsert — 19.15 lastetund (1554,4m)
— 19.15 tantsumuusikat (261,3 m) —
20.30 aeg ja moodsaid sonaate — 22.00
kaitseväge ork. kontsert — 23.00 sõna-
line — 0.20 orelimäng ja jumalateen.
— 0.45 tantsumuusikat (1554,4 m) —
2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.00 heliplaate — 9.00 noorte jõud.
kontsert — 9.30 töölislõuna — 11.01
töölislõuna ja kontsert — 15.00 kont-
sert — 16.00 segaeeskava — 17.00
kontsert-vestlus — 18.00 ajanäit. õiend.
ja ilmteade — 18.30 komsomoolleht —
19.00 kontsert — 19.30 kuuldemäng —
20.30 kontsert

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Reede 27. nov.

Tallinn

296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus
kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaame ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. Ark. Krull.
Ooperi ja balleti muusikat. Orkester:
Rossini — fant. oop. Sevilla habe-
meajaja. Blättermann — Ballet-diver-
tissement. Giordano — fant. oop.
„Andrea Chenier“. Fresco — Balleti
süit Nr.1. Massenet — avam. „Phädra“

Tartu

329,8 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 ülekanne Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 üle. Tallinnast
19.00 soome keele tund edasijõudnuile
(R. Janno)
19.30 Dr. V. Hion: Eluvõitlus ja när-
vilikkus. (Ülek. Eesti Tervish. Muu-
seumist).
20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Helsingi

368 / 13,2

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 kõne
18.25 Tapio Ilomäki, klaver
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmteade
19.15 retsitats.
19.40 kõne
20.00 ringh. ork. kontsert. Juh. Erkki
Linko
21.00 „Othello“, Shakespeare
21.30 heliplaate

Lahti

1796 / 54

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
18.00 laule ja jutte lastele
18.59 ajanäit.-õiendus ja ilmteade
19.15 kõne
19.40 Anne-Charlotte Winter, laule
20.00 teatripala
20.35 kõne
21.00 jumalat. ja vaimul. muus.

Stokholm 436 / 75 Motala 1348 / 30

14.00 kooliraadio
18.00 mängumeeste muus.
18.45 heliplaate
19.30 kabaree
20.15 ja edasi, sõnaline
21.15 ringh. ork. kontsert
22.25 sõnaline
23.05 orelikontsert

Oslo

1083 / 75

14.00 helipl. — 18.30 kvinteti konts.
— 19.00 ja edasi sõnaline — 21.00
sümf. kontsert — 22.50 vestlus — 23.15
üle. euroopa saatjailt

Kallundborg

1153,8 / 12,3

13.15 moodsatest anektootidest — 13.55
keelp. ork. kontsert — 15.40 kontsert
— 17.40 lastetund — 18.40 ja edasi,
sõnaline — 20.30 heliplaate — 22.00
ork. kontsert — 23.00 kontserdi järg

Riia

524 / 13

17.00 heliplaate
18.00 ja edasi, sõnaline

20.03 ringh. ork. konts.
21.30 solist. kontsert
22.05 ork. kontsert
22.30 rahvalaule
23.30 kontsert

Varssav 1411,8/158 Katovice 408/16

12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 heliplaate
14.35, 14.55 ja 15.15 rahvamuus.
15.50 heliplaate
16.15—17.10 sõnaline ja vaheaeg. helipl.
18.35 ork. kontsert
20.30 heliplaate
21.00 muus. vestlus
21.15 sümf. kontsert
23.40 teateid
24.00—1.00 ajaviite- ja tantsumuus.

Hellsberg 276/75 Königsberg 217/0,9

12.50 teateid, kuni 14.20 helipl.
14.30 ajaviitemuus.
16.45 muinasjutte
17.45 ajaviitemuus.
19.30 kindr.-major v. Lerch, isiklikke elamusi Mandzhuurias
10.35 marionettide teater
21.35 kontsert
23.30—1.00 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 teateid ja helipl.
15.00 heliplaate
16.40 pisilastest vees ja õhus
17.30 pärastlõuna kontsert
20.00 kõne loomaarstidele
21.00 üleik. New-York'ist
21.15 kuuldemäng
22.30 „Tobiase raamat“ laulab Käthe Graber
23.25 öökontsert, Leo Eysoldti kapell
24.00—1.00 kontsert

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253,4 / 5,6

12.35 ja 14.10 helipl.
17.05 ajaviitekonts.
19.55 laps koolis, kõne
20.20 õhtumuus.
21.15 kuuldemäng
22.25 laulude tund
23.00 saksa jutt, kõne
24.20 tantsumuus.

Langenber 473/17 Köln 227/1,7

11.15 maailm ja elu
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
15.00 teateid ja heliplaate
16.50 lastetund
18.00 videvikukontsert
19.00 helilooja E. T. A. Hoffmannist
19.20 ja edasi — sõnaline
21.00 üleik. New-Yorkist
21.15 kontsert
23.05 teateid, kuni 24.00 õmuus.
24.00 kontsert, üleik. Kölnist

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

11.00 heliplaate
13.35 Liszti ungari rapsoodiaid, helipl.
14.00 Alexander Brailowsky, helipl.
17.00 reitsats. ja laule
18.05 pärastlõunakontsert
20.05 arstitead. kõne
21.15 oop. „Manon“ üleik.
23.00 saksa humoriste
23.45—24.30 tantsumuusikat

Hamburg 372,3 / 1,7

12.30 kõne näidetega tsimlist
13.30 lõunakontsert

17.30 alamsaksa noorteõhtu
18.15 õigest kütmisest maa majanduses
18.45 „kirju“ eeskava
20.30 heliplaate
21.00 uudiseid Ameerikast
21.15 alamsaksa loomalaule
22.30 sõnaline ja koorilaule
23.45 tantsumuus.

Praaha 488,6 / 120

12.00 ja 12.55 helipl. — 13.15 helipl.
— 13.35 lõunakonts. — 15.10 helipl.
16.00 Brno — 18.05 kontsert — 19.30 saksak. saatekava — 20.35 laulude konts. — 21.15 Varssav — 23.00 õige aeg ja Pariis P. T. T.

Brno 341,7 / 36

13.15 Praaha — 13.35 lõunakontsert — 15.10 helipl. — 16.00 pärastlõunakonts. — 18.05 Praaha — 19.25 saksak. saatekava — 20.20 Maudr-torupill-trio — 20.50 kuuldemäng — 21.15 Varssav — 23.00 Pariis P. T. T.

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 ork. kontsert — 16.30 helipl. — 17.00 ork. kontsert — 18.00 ja edasi, sõnaline — 19.30 helipl. — 21.00 ajaviitemuus. — 21.30 „Oberst Chabert“, muus. kuuldem.

Viin 516,3 / 20

12.30 lõunakontsert
13.40 Maartje Offers, helipl.
14.10 heliplaate
17.00 muus. noortetund
18.00 pärastlõunakontsert
19.45 teatri saatusest, kõne
20.25 mikrofoniõljeton
21.00 ülekanne Ameerikast
21.15 muus. üleik. Kölnist
23.15 õhtumuus.
24.00 jazzmuusikat

Budapest 550 / 20

10.15 kvartetikontsert
13.00 kellamäng
13.05 mustlasmuusikat
18.20 ork. kontsert
20.00 solistide kontsert
20.45 kontserdi järg
21.40 üleik. Pariisist, lõpuks ork. konts. ja mustlasmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 orkestri kontsert — 19.10 orkestri kontsert — 20.40 helipl. — 21.00 kvarteti konts. — 21.45 lõbusat — 22.15 tsellosool.

Pariis 1724,1 / 10

9.45 ja 14.30 heliplaate — 15.05 kamermuusikat — 18.45 ja edasi, sõnaline — 22.00 muus. ettek. — 22.40 gastro-noom. vestlus ja kontsert — 23.30 kontsert

Strassburg 345,2 / 12

13.30 ja 15.15 helipl. — 19.00 ja 20.00 instrum. konts. — 20.45 kõne saksa k. — 21.00 helipl. — 21.40 üleik. Paris P. T. T. — 22.30 kamermuus.

London 261,3/67 Daventry 1554,4/35

12.15 jumalateen. (1554,4 m) — 14.00 kontsert — 14.40 orelikontsert — 15.30 heliplaate — 16.30 sõnaline — 18.15 helipl. — 18.30 kergesisulist muusikat (1554,4 m) — 19.15 lastetund (1554,4 m)

19.15 tantsumuus. (261,3 m) — 20.30 aeg ja muus. — 22.00 „Janet ja Felix“, oper. — 23.35 — „Berzoi — kuulus detektiiv“, naljam. — 24.00 BBC-ork. konts. — 1.00 tantsumuus. (1554,4 m) — Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.00 heliplaate — 9.30 töölislõuna ja kontsert — 15.00 konts. lastele — 16.30 prolet. muus. — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilmteade — 19.00 oop. ja ballett-muus. — 22.30 töölisleht — 1.30 kontsert

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Laup. 28. nov.

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30 heliplaate
18.30 reklaame ja heliplaate
18.50 päevauudiseid
19.00 lastetund
19.30 „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak: Nädala välispoliitiline ülevaade.
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. Ark. Krull. Orkester: J. Strauss, avam. op. „Mustlasparun“. Eilenberg, Mu kalim ja Turteltuviike. Gossec, Gavott. Waldteufel, valss „Lindude laul“. Larento, Serenaad „Armastuse saladus“. Millöcker, potp. op. „Kerjus-ülilpilane“. Strauss, valss „Sina ja sina“
21.05 vana tantsumuusikat (Salong, Oja, Neumann)
22.00 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ Valgest saalist (The Estonia Dance Orchestra)

Tartu 329,8 / 0,5

14.45 heliplaate
15.30 üleik. Tallinnast
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 üleik. Tallinnast
20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus.
20.05 ülekanne Tallinnast
22.00 moodsat tantsum. heliplaatidelt

Lahti 1796 / 54 Helsingi 368 / 13,2

12.00 valuuta kursid
12.05 muusikat
17.00 rahvakontsert
18.00 eestikeele tund, Leeni Ploompuu-Vesterinen
18.30 Väinö Hannikainen, harf
18.59 ajanäit.-õiend. ja ilmteade
19.35 Ilmari Nyman, orel
22.15—24.00 tantsumuus. üleik. restor. „Pörssi“

Stokholm 436 / 75 Motala 1348 / 30

17.00 börsiteat. ja helipl.
18.00 lastetund
18.30 heliplaate
19.15 kabaree
20.00 humorist. ettek.
20.30 Fritz Kreisler, viiul
21.00 kõne
21.30 raadioball
22.45 teateid
23.00 balli järg

Oslo 1083 / 75

14.00 helipl. — 17.30 klassil. helipl. —
18.00 reitsitats. — 18.15 lastetund —
19.15 rahvapär. muus. — 19.45 ja edasi
sõnaline — 21.00 rahvakontsert — 23.05
vestlus — 23.20 reitsitats. — 24.10
heliplaate

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 15.30 helipl. — 16.00 muinasjutte —
16.30 kontsert — 18.40 ja edasi, sõna-
line — 21.00 „Lõbus sõda“, kuuldem.
— 22.45—03.00 piduõhtu ülel. „Loryst“

Riia 524 / 13

17.00 noortetund
18.00 kõne Platost
18.30 arstitead. kõne
19.00 ja edasi, sõnaline
20.03 kontsert
21.00 päevauudiseid
21.30 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan.-õiend. ja Kraakovi fanf.
13.15 heliplaate
14.55—15.35 rahvamuus. ja põllum.
kõnesid
15.50 heliplaate
16.15—18.10 sõnaline ja heliplaate
18.35 noorte muusik. kontsert
19.05 lastele
19.30 kontsert lastele
20.30 heliplaate
21.15 ajaviitemuusikat
22.55 följeton
23.10 Chopini muusikat
24.00—1.00 tantsu- ja ajaviitemuus.

Heilsberg 276/75 **Königsberg** 217/0,9

11.15 laule kooliraamatuist, Hans Eg-
gert, bariton
12.40 ajaviitemuus.
14.05 heliplaate
17.15 puhkp. or. kontsert
10.25 solistide kontsert
21.00 „Preili otsib suhteid“, kuuldem.
23.00 teateid ja tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75

10.30 ajaviite eeskava
13.05 kooliraadio, laulust
15.00 heliplaate
17.30 pärastlõuna kontsert
20.30 vaikne tund „Fort vom Alltag“
21.00 „Preili otsib suhteid“ kuuldem.
ülel. Viinist
23.00 teateid — 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

12.35 ja 14.10 helipl.
17.10 ajaviitekonts.
18.30 prolet. lapsest, kõne
19.45 õhtumuus.
21.00 „Preili otsib suhteid“ kuuldem.
23.30 tantsumuus.

Langenberg 473/17 **Köln** 227/1,7

11.15 inimene ja maailm
12.20 kooliraadio

13.00 heliplaate

14.05 lõunakontsert
15.35 nädallõpu kontsert
16.30 lastetund
18.00 videvikukontsert
19.00 inglise parlamendi loomisest
19.40 madudest Indias ja Brasiilias
21.00 lõbus õhtu
23.30 ülel. Kölni kuuapäeva võidu-
sõidust
24.30—2.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

11.00 heliplaate
13.35 pilte näituselt, helipl.
14.10 heliplaate
16.15 noortetund
18.05 pärastlõunakontsert
19.40 kõne kaupmeestele
21.00 „Preili otsib suhteid“ ülel. Viinist
23.40 tantsumuus.
1.30—2.30 öökontsert

Hamburg 372,3 / 1,7

12.30 heliplaate
13.30 lõunakontsert
17.30 kontsert
19.00 „kirju“ eeskava
20.30 „Bacchus ja Gambrinus“, kuuldem.
22.30 bõõmi koorilaule
23.30 tantsumuus. Scarpa ork.

Praaha 488,6 / 120

12.00 helipl. — 13.35 lõunakonts. —
14.10 helipl. — 16.00 pärastlõunakonts.
— 19.30 saksak. saatekava — 20.20
„kirju“ õhtu — 21.30 tšehhi jazz-
muus. kahele klaverile — 22.00 aeg
ja puhkp. muus. — 23.20 raadiofilm

Brno 341,7 / 36

12.00 ja 13.15 Praaha — 13.35 lõuna-
kontsert — 15.10 heliplaate — 16.00
pärastlõunakontsert — 18.35 jazzmuus.
— 19.25 saksak. saatekava — 22.00
vana tantsumuus. — 23.20 raadiofilm

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 lõbus laupäev — 16.30 kontsert
— 17.00 helipl. — 18.00 noortetund —
19.30 helipl. — 21.00 sümf. kontsert
— 23.15 kabaree, helipl.

Viin 516,3 / 20

12.30 lõunakontsert
14.10 kontserdi järg
14.45 Tito Schipa, helipl.
17.00 H. A. Bernatzik, kõne Bijogodest,
Ida-Aafrika kultuurikandjaist
17.30 ajaviitekontsert
19.55 Stefan Zweig, oma teostest
20.30 itaalia laule ja aariaid
21.00 muus. kuuldemäng „Preili otsib
suhteid“
23.15 tantsumuusikat

Budapest 550 / 20

10.15 ork. kontsert
13.00 kellamäng

13.05 ork. kontsert

18.30 mustlasmuusikat
20.45 kontsert
23.00 mustlasmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 kergesis.
rumeeniamuus. — 19.10 konts. järg —
20.30 oop. „Manon“ ülel.

Pariis 1724,1 / 10

9.45 heliplaate — 11.00 konservatoor.
kontsert — 14.30 heliplaate — 19.00
kontsert — 20.40 ja edasi, sõnaline —
22.45 laulude õhtu

Strassburg 345,2 / 12

13.30 ja 15.15 helipl. — 17.15 tantsu-
muus. — 17.30 muus. vestlus näide-
tega — 17.50 tantsumuus. — 19.00,
20.00 ja 21.00 instrum. konts. — 21.45
helipl. — 22.30 konts. — 24.30—2.00
tantsumuus. „Savoyst“

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35

12.15 jumalateen. (1554,4 m) — 15.00
aeg ja ork. kontsert — 17.30 kergesis.
muus. — 18.45 orelikontsert — 19.15
lastetund (1554,4 m) 19.15 tantsumuus.
(261,3 m) — 20.30 aeg ja moods. so-
naate — 21.30 „kirju“ tund — 22.45
huumori ja klaverimuusikat — 23.20
vestlus — 23.35 BBC-ork. kontsert —
24.35 tantsumuus. (1554,4 m) — 2.00
Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.00 helipl. — 9.00 noorte jõud. konts.
— 9.30 kontsert — 15.00 kontsert las-
tele — 18.00 ajanäit.-õiend. ja ilma-
teade — 18.05 töölis- ja talupojaleht
— 18.30 komsomoolleht — 19.30 filharm.
kontsert — 23.30 töölisleht

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Pühap. 29. nov.**Tallinn** 296,1 / 10

7.55 jumalateen. ülekanne Niguliste
kirikust
9.55 jumalateen. ülel. Pühavaimu
kirikust. Jutl. õp. Tallmeister (Tal-
linna)
12.10 põllumajanduslik kõne
12.45 põllumajanduslikke teateid
17.00 reklaame ja heliplaate
17.20 päevauudiseid
17.30 „Vahitorni“ Seltsi kõned
18.30 vaimulik kontsert, Pühavaimu
kirikust. Juh. Paul Presnikoff
20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 E. M. O. segakoori laule helipl.
20.30 lugemistund, *Sergius Lipp*
21.00 kontsert. Juh. md. Ark. Krull.
22.00 moods. tantsumuus. Dancing-
Palace „Gloriast“

Lainemuutmine 15. nov. alates

Kuna Itaalia ütles ära Heilsberg-Torino vahe-
lisest lainevahetusest, siis on nüüd lepitud kokku,
et Torino 15. nov. alates kasutab lainet 1096 kHz
endise 1094 kHz asemel.

Vastuvõtjad tollivabad

Välismaa reisijad, kel on kaasas raadioaparaat,
ei tarvitse Prantsusmaale sisse sõites seda mitte
tollida. Aitab vastuvõtja registreerimisest vastavas
postiasutuses.

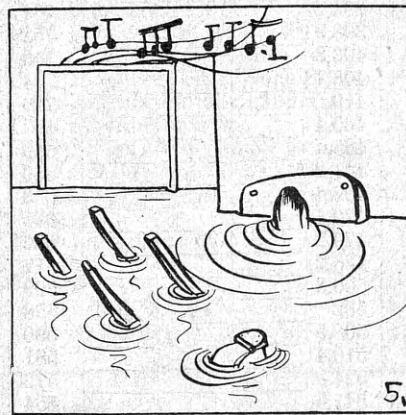
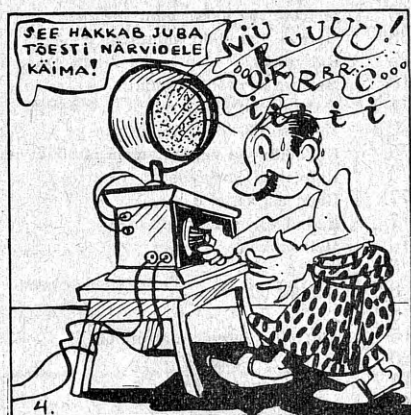
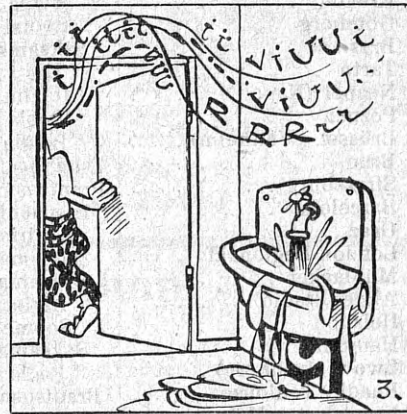
Saatejaamade nimestik

Saatejaama nimi	Riik	Laine- pikkus m	Vastuvõtja seadmine	Saged. kHz	Võims. kW	Vaheaja märk
Königsberg	Saksamaa	217		1382	0,6	Gong „dis“ ja „As“ 3 korda 4,5 se- kundi jooksul ja metroom
Köln	„	227,4		1319	1,7	Helimäng „a“ „gis“
Lods	Poola	233,8		1283	2,2	
Bordeaux	Prantsusmaa	237,5		1263	3	
Nürnberg	Saksamaa	238,9		1256	2,3	5 teravat kella lööki
Vilno	Poola	244,1		1229	22	Käokukkumine, sarve hüüd
Bern	Sveits	245,9		1220	1,1	Meloodia „a“ duur ja metronoom
Triest	Itaalia	247,7		1211	15	Kellalöögid
Gleiwitz	Saksamaa	253,4		1184	5,6	Metr. 200 lööki m.
Leipzig	Saksamaa	259		1157	2,3	Metr. 240 lööki m. ja vahel kellamäng
London-National	Inglismaa	261,3		1148	67	Metronoom
Moravska-Ostrava	Tshehhoslov.	263,4		1139	11	
Turiin (Torino)	Itaalia	273,7		1096	85	Ööbikulaul
Heilsberg	Saksamaa	276,5		1085	75	Gong dis, ais — 3 korda 4,5 sek. ja metronoom
Bratislava	Tshehhoslov.	278,8		1076	14	Helid c, e, g, g
Kopenhagen	Taani	281,2		1067	1	Kellamäng, sireen ja 3 gongilööki
Stettin	Saksamaa	283,6		1058	0,6	Metr. 240 lööki m.
Berlin O	„	283,6		1058	0,6	
Montpellier	Prantsusmaa	286		1049	1,2	Ööbikulaul
Viipuri	Soome	291		1031	13,2	
Koshice	Tshehhoslov.	293,5		1022	2,6	Kell 20 kellatorni mäng
Tallinna	Eesti	296,1		1013	10	Alul metronoom
Hilversum	Hollandi	296,1		1013	3,3	Helid
London (Manchest.)	Inglismaa	301,5		995	70	Metronoom
Bordeaux-Lafayette	Prantsusmaa	304		986	20	
Zagreb (Agram)	Jugoslaavia	307		977	0,8	Metr. 100 lööki m.
Genua	Itaalia	312,8		959	1,4	Sarvehüüd
Krakov	Poola	312,8		959	1,5	Kolm heli e, d, h
Göteborg	Rootsi	321,9		932	15	Metr. 80 lööki m.
Breslau	Saksamaa	330		909	1,7	Metr. 240 lööki m.
Tartu	Eesti	329,8		909	0,5	
Neapel (Napoli)	Itaalia	331,4		905	1,7	Mäng karjatile
Poznan	Poola	334,8		896	1,8	Metr. Kellamäng ja kell 1 pasunam.
Brüssel (Weltheim)	Belgia	338,2		887	20	Gong 15—17 löök. min.
Brno	Tshehhoslov.	342		878	36	
Strassburg	Prantsusmaa	345,2		869	17	Gong 15—17 löök. min.
Barcelona	Hispaania	348,8		860	7,6	Meloodia 39
Graz	Austria	352,5		851	9,5	Metr. 200 lööki m.
London-Regionaal	Inglismaa	356,3		842	70	Kell ja metron.
Mühlacker	Saksamaa	360,1		833	75	3 heli c, d, g
Algier Radio	Algier	363,6		825	16	
Helsinki	Soome	368,1		815	15	
Hamburg	Saksamaa	372,2		806	1,7	(Ha)
Lwow (Lemberg)	Poola	380,7		788	22	
Raadio Toulouse	Prantsusmaa	385,1		779	15	Gong ja linnulaul
Frankfurt a Main	Saksamaa	389,6		770	1,7	Metr. 100 löök. m. ja (f)
Bukarest	Rumeenia	394,2		761	16	Metron. 100 löök. min.
Daventry (Midl. Reg)	Inglismaa	398,9		752	38	Metron. 120 lööki minutis
Sottens	Shveits	403,8		743	25	Rahvalaul
Kattovice	Poola	408,7		734	16	Metron. 120 lööki minutis
Berlin-Witzleben	Saksamaa	419		716	1,7	Metron. 120 lööki min.
Belgrad	Jugoslaavia	430,4		697	2,8	Metron. 100 lööki minutis
Stokholm	Rootsi	435,4		689	75	Kellamäng ja vahel metron. 80 lööki m.
Room	Itaalia	441,2		680	75	Rahvalaul karjatile
Beromünster	Shveits	458,4		653	77	Helid as, as, c, c
Langeberg	Saksamaa	472,4		635	17	Kellad e, cis, cis, gis ja e
London (Northern)	Inglismaa	479,2		626	70	Metronoom
Praaha I	Tshehhoslov.	486,2		617	5,5	Kellad
Milano	Itaalia	500,8		599	8,5	Ööbiku laul
Valenzia	Itaalia	502		598	8	
Brüssel I (Veltheim)	Belgia	508,5		590	15	Alul vile, pärast metronoom
Wiin (Rösenhügel)	Austria	516,4		581	20	Metr. 270 löök. m.
Riia	Läti	524,5		572	12	Metronoom
Sundsvall	Rootsi	541,5		554	15	Metr. 80 lööki m.
Budapest (Lakihegy)	Ungari	550,5		545	23	Kellad gis, h, a, gis
Kaiserlautern	Saksamaa	559,7		536	1,7	5 kellahäält
Ljubljana	Jugoslaavia	575,8		521	2,8	Käokukkumine
Pori	Soome	690		434,6	1,5	
Moskva	Venemaa	720		416,6	20	Morse
Genf	Shveits	759,5		395	1,25	Vile ja algmeloodia

Saatejaamade nimestik (järg).

Saatejaama nimi	Riik	Laine- pikkus m	Vastuvõtja seadmine	Saged. kHz	Võims. kW	Vaheaja märk
Nishnij-Nowgorod . . .	Venemaa	761		394	4	
Sverdlovsk	"	824		364	36	
Harkov	Venemaa	937,5		320	16	
Alma Ata	"	968		310	10	
Leningrad (RW 53) . . .	"	1000		300	100	Käokukkumine
Leningrad (RW3) . . .	"	1000		300	20	
Oslo	Norra	1083		277	75	Rahvaviis
Moskva (Imeni Popova) .	Venemaa	1100		272,7	40	Summer ja metronoom
Kallundborg	Taani	1153,8		260	10	Metronoom
Taschkent	Venemaa	1170		256	25	
Reykjavyk	Island	1200		250	16	
Istambul	Türgi	1204,8		249	5	75 gongi lööki m.
Moskva Shelkovo . . .	Venemaa	1304,3		230	100	
Motala	Rootsi	1348		222,5	40	Metronoom
Varssav	Poola	1411,8		212,5	158	Kellamäng, (W) . . .
Eifelitorn	Prantsusmaa	1445,8		207	15	Sarvehüüd
Moskva	Venemaa	1481,5		202,5	100	
Daventry	Inglismaa	1554,4		193	35	Metronoom
Königswusterhaus . . .	Saksamaa	1634,9		183	75	Metron. 240 lööki min.
Raadio Paris	Prantsusmaa	1724,1		174	17	Kellamäng
Lahti	Soome	1796		167	54	
Huizen	Hollandi	1875		150	6,5	Helid
Kowno	Leedu	1935		155	7	Metronoom

Mihkel Kilu äpardanud homikkontsert

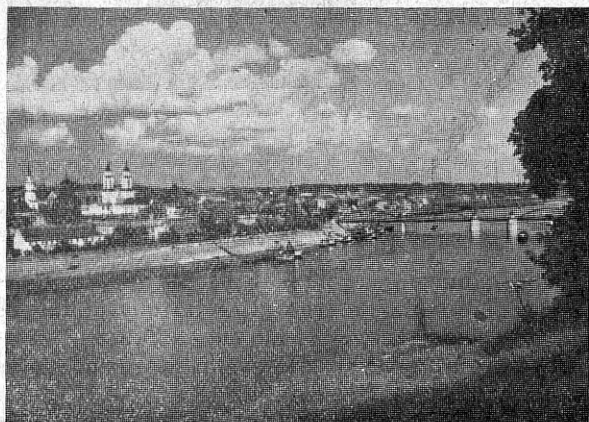
EHITAJAD! Teadustage toimetusele „Raadios“ kirjeldatud aparaatide ehitustulemustest!

Leedu ringhääling viieaastane

15. nov. pühitses Leedu raadio-saatejaam oma viiendat tegevusaastat.

Ehk küll see tegevusaeg näib lühike, jõudis raadio äratada siiski suurt huvi rahva keskel.

See oli 1923. a. kui „Société-Française-Radio-Électrique“ otsustas aineliselt toetada Kaunases ehitatavat raadio-saatejaama. Ehitustööd kestsid 1925. aastani, mil hakati tegema viimseid korraldusi.

Kaunase üldvaade. Tagaplaanil on näha raadiojaama mastid

Esimesi ülekandeid saatejaamast tehti 12. juunil 1926. aastal. Saadeti päevauudiseid, juhuslikke kontserte ja raadio-saatejaama juhataja insener Jurskis'e teoreetilisi seletusi.

Nii püsis selline olukord kuni 1927. aastani, mil hakati järk-järgult täiendama saatekava sel ajal moodustatud juhatusel poolt. Juhatusel koosseisus oli valitsuse liikmeid, eesotsas Luidas Gira'ga, kes kui aja- ja kirjanik täiendas saatekava teemadega, mis käsitlesid leedu rahva elu ja kombeid.

Kanti üle kontserte, avalikke kirjandusõhtuid, jumalateenistusi ja oopereid. Viimased said erilise tähelepanu osaliseks välismaail.

1928. aastani oli Kaunase saatejaam tähtsamaid saatejaamu Balti riiges. Jaama võimsust tõsteti

10 kw-le, mis suurendas jaama kuuldavuse piirkonda.

Aastal 1929 võtsid saatejaama juhatamise töist osa Antanas Sutkus, kes kui draamanäitleja ja orkestrijuhut nimetati ringhäälingu direktoriks ja insener K. Gaigalis saatejaama direktoriks.

Siitpeale Raadio-Kaunas astus oma täiendatud saatekavaga normaalsel rada, olles ühtlasi katkestamatult seotud kõigi tähtsamate punktidega, nagu seda on parlament, kohus, konservatoorium, ajalehtede toimetused ja tähtsamad provintsilinnad.

Saatekavva võeti nimekamate isikute kõnesid, ülikooli õpejõudude loenguid ja rahvusliku teatri paremate artistide ettekandeid. Stúdio orkestrijuhut kohustused võttis endale konservatooriumi professor Vladas Motekaitis.

Ligine on rõhutada, et Kaunas-Raadio sümf.-orkestri ettekanded äratasid laialdast tähelepanu välismaail.

Saatejaama võimsust tahetakse tõsta.

Kaunas-Raadios on teadete edasiandjaks Petros Babiekas ja Alfonse Vabalas. Teateid antakse edasi tarviduse korral nii prantsuse, inglise kui ka esperanto keeles.

Lõpuks olgu veel tähendatud, et Leedus ilmub juba viiendat aastat ajakiri „Radio-Bangos“, kui raadioasjanduse arendaja ja levitaja.

Ing K. GAIGALIS

*Kaunase
saatejaama
direktor*

*ANTANAS
SUTKUS*

*Kaunase
ringhäälingu
direktor*

Valjuhääldaja kirikukellade asemel

Inglismaal on üks väike kirik varustatud valjuhääldajatega, mis annavad üle Londoni St. Pauli katedraali kellalööke heliplaatidelt. Sellega hoitakse kokku kirikukellade muretsemiseks tarvilikke väljaminekuid.

Ka Ungaris on ühes söekaevanduse kirikus samane seadeldis tarvitusele võetud. Kellamäng sünnitatakse siin erilise löökseadeldisega, mis koosneb kuuest häälestatud teraskeelest. Kümme valjuhääldajat, neist kaheksa tornis ja kaks kirikus, toovad selle kellaheli kuuldavale. Samat seadeldist kasutatakse ka vaimuliku muusika ülekandmiseks heliplaatidelt.

Čiendus

Viimasel ajal on saabunud toimetusse teateid, et E. Davidovi ehituskirjelduse järele („Raadio“ nr. 43, 44 ja 45) valmistatud aparaat korralikult ei tööta. Pöördusime selles asjus autori poole, kes ehituskirjeldust kontrollides leidis ka eksitava vea. Pa'ume lgp. lugejaid tekkinud viga lahkesti vabandada.

Toimetus.

„Raadios“ nr. 43, 44 ja 45 oleva kolmelambilise vastuvõtja kirjeldusse on juhtunud eksitav viga, mis mõnele ehitajale raskusi tekitanud. Nimelt on joonisel 2 normaallainepooli reaktsioonmähise otsad tähistatud ümberpöörduvalt, mille tõttu montaažplaani järele ühendusi teostades ühendatakse C_R rootoriga reaktsioonmähise algus, kuid reaktsioonkondensaatori rootoriga peab ühenduma tingimata reaktsioonmähise lõpp (nagu kirjelduses öeldud), sest vastasel juhul ei teki reaktsiooninähet.

Reaktsioon on üldse nähe, mida ei saa kindlate reeglite alla painutada. Isegi sama firma ja sama tüüpi lambid ei anna kaugeltki ühetugevust reaktsiooni. Selle tõttu võib juhtuda, et madala anoodpinge ja suure anoodtakistuse korral ei saa terve skaala ulatusel vastuvõtjat omavõngeteni viia. Sel juhul tuleb muidugi reaktsioonkeerdu arvu suurendada; seda vajadust ette nähes on autor andnud normaallainepooli kehale vajaliku pikkuse. Ka kaduderohke häälestusahel võib põhjustada halbade üksikosade tarvitamisel reaktsioonikeerdude arvu suurendamist.

Ringhääling abieluloojana

On see siis nii võimatu, et ringhääling, too moodse teaduse mitmekülgne leidus, ka abielu küsimustega teeb tegemist?

Milaanost kõlab eetrisse nii armas, vaimustav hää, nii kütkestav, nagu ta ainult kõige kaunimal naisel võiks olla.

„Milano e Torino!“ heliseb paarkümmend korda päevas ning paarkümmend korda päevas joovastuvad meeste südamed kogu ilmas...

Vaevalt mõni daam on viimaste kuude jooksul saanud niipalju abieluettepanekuid kui Milaano armas signorina. Võib olla oleksid armastuskirjad kuid ning isegi aastaid veel Milaanosse kokku voolanud, kui signorina poleks otsustanud abielluda Julio Marconiga, kuulsa itaalia leiduri Marconi vennapojaga.

Mag. SILVET,
inglise keele lektor
ringhäälingus

Marconi uusimaid katseid ultralühilainete alal

Juba mõningat aega viibib Marconi Santa Margherita Ligure, kus ta teeb katseid ultralühilainetega. Katsed viiakse läbi 50 cm pikkuste lainetega. Marconi tahab selliseid laineid raadiotelefoniliseks otstarbeks kasutada.

Siinjuures võiks nimetada, et Itaalias juba aasta aega töötab reeglipäraselt raadiotelegraafiline saatjavastuvõtja väga lühikestel lainetel. Nimelt peetakse Rooma ja Sardiinia vahel sidet automatiseeritud telegrafi saatjaga. Seni aga sai lühikeste lainetega ainult siis sidet pidada, kui jaamade vaheline kaugus oli väike ja teel mingisuguseid takistusi ei olnud.

Põhjus seisab selles, et pikad raadioelektrilised lained jälgivad kõiki maapinna kõrgendusi ja madalusi ning võivad ümber maakera lennates uuesti oma lähtekohta jõuda, kuna aega ultralühikesed lained levivad sirgjooneliselt kuni lõpmatuseni. Nad ei jälgi ühtegi maapinna madalust ja peatuvad otsekohe, kui mõni takistus teele ette tuleb. Sellest järeneb, et väljasaadetud ultralühilained ei saavuta soovitud vastuvõtjat, kuna teel võib leiduda, näiteks mõni mägi, mis ultralühilained tagasi hoiab.

Marconi katsete sihiks on, neid mõlemaid takistus kõrvaldada ja leida abinõu, mis võimaldaks ultralühilained nii öelda painutada ja neid maapinna kõrgenduste vastu mittetundelikuks teha.

Marconi loodab kindlasti oma katsete hääd kordaminekut. Ultralühilainete tähtsus raadiotelefoni alal on lõpmata suur. On ju ultralühilained tunduvalt odavamad ja kergemini väljastavad, kuna nad tarvitavad palju vähem elektrilist energiat (järjekult võib ka palju väiksemaid seadeldisi tarvitada). Peale selle on ultralühilaineid palju raskem vastu võtta ja kindlustavad seega ülekannete saladuses hoidmise.

Praegu teeb Marconi katseid väikeste kaugustega. Nimelt töötab üks jaam Santa Margherita Ligure Villa Repellini tornis, kuna teine jaam asub Sestri Levantes, ühes teises tornis.

Ilusad

portselan
lõuna- ja kohvi-serviisid

on alati saadaval

J. SOONSEIN'I äris

Estõnia teatrimaja nr. 8

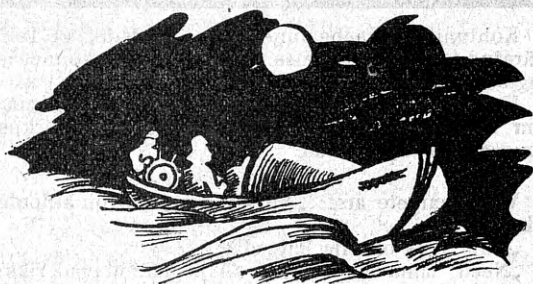
Raadioagentidele uus tööpõld!

Veste.

Ühel pimedal, tuulisel novembrikuu ööl sõitis üksik mootorpaat Soome lahel. Sõiduki ahtake nina lõhkus vahutavaid vooge. Mootor pörises andumusega pähepõlit viit.

Paadi püüas seisis kõrgel kogu, seljas vihmamantel, käed risti rinnal. Ta pilk oli pööratud tagasi ja vaatles Lindanisa tumedat siluetti hallil taeval. Sarkastiline joon suu ümber ja uhke kulmukorts tegid temast väljapaistva inimese.

Kajutis, mootori juures talitas lühike, jässakas mees. Õliste kätega võttis ta aegajalt plekise plasku ja laskis kibedat märjusest kulisevalt kõrist alla voolata. Roolirattal seisis kare merimehe kogu, kotkasilmade pilk suunitud sõidusihi. Paadi vaba ruumi täitsid keskmise suurusega kastid.

Kuhu sõidab see paat? Mis saladusi võib varjata käesolev õ??

Möödus kesköö. Juba kolm tundi oli kestnud lakkamatu kihutamine lainete harjul. Kuid ka sõidu sihtkoht oli lähenemas. Roolimees oli ju märganud kõikuvat tulukest ja kindla käega juhtis paati sennapoole. Tuli lähenes kiiresti.

Roolimehe lühikese märguande peale lakkas mootori pöörin, tegevusse astusid akkumulaatorid ja hääletult libises sõiduk tule poole. Veerandtunni pärast eraldus pimedusest hallikas laevasiluett.

Selle külje alla liikus saladuslik mootorpaat.

Laeva püüas võis vaevaga lugeda nime „Santa-Maria“ ja esimeses mastis plaksus tuule käes Brasiilia lipp.

Paat oli jõudnud allalastud nõõrredelini, tugevad käed kinnitasid kõte selle külge ja tiigrihüppega kargas süngel tundmatu laevale. Ere valgus pimestas äkki ta silmi, karm hää häädis: — paigal seista, käed üles! — ja tundmatu nägi 40 mm kiirlaskja kahuri toru enda ülemise vestitasku kohal. Julm hiinlase nägu oli kahuri taga, põial päästikul ja selle kõrval meriröövlil välimusega kapten.

— Kes Teie olete ja mida otsite minu laeval? Kui piirivalve mehi, siis kaduge enne kahuri lahtinimemist, kui piirituseostja, siis teadke, et praegu pole pood avatud!

Ah! Teie olete raadio-agent?

— Auväärt kapten! — kuuldus pilkava häälega tundmatult, — pole ma keegi arvatusist, vaid ainult tagasihoidlik Traksi raadio-suuräri agent.

— Raadioäri agent! Mida otsite kesköö! minu laevalt?

— Tahan Teile pakkuda meelelahutuseks pikiks sügisöödeks ühe meie firma suurepärase vastuvõtu aparadi.

Kapten pööritas arusaamatult silmi, kuid käsutas hiinlase kahuri tagant minema. Astuge minu kajutisse — kamandas ta, — sääl on mugavam Teie lollusi kuulata.

Piiritusekanistrite vinnade vahelt nad laveerisid kapteni kajutini, mis sisemuselt üpris meeldiva mulje jättis, kui arvesse võtta pehme mööbel, elektrivalgus ja suur, palju kenade siltide pudeleid sisaldav puhvetikapp.

Üks, kaks, kolm, palus kapten külalist istuda, asetas lauale martelli pudeli ja kaks klaasi. — Prossit! — üks ja teine kord.

Nüüd hakkas ta küsitama.

— Kas Teie igavene maarott seda ei tea, et igal korralikul laeval on raadio vastuvõtja ja isegi saatja? Ja tulete talupoegade asemel merimehi tülitama!

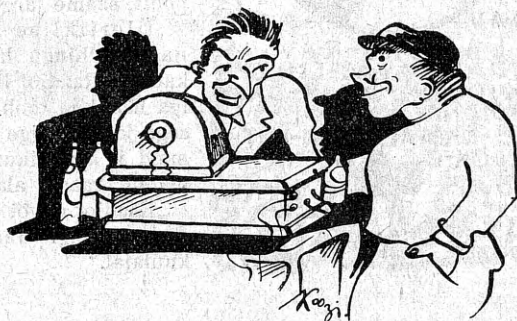
— Kallis kaptenihärra! Teie olete kindlasti spets meri- ja piirituseasjanduse alal, raadiost aga tean mina rohkem. Mida Teie siis oma vastuvõtja plöksuga õieti kuullete? Morse signaale ja hädavaevalt Tallinna ja Lahti saatjaid.

Minu aga pakun Teile moodsa aparadi-vastuvõtja pikklaineile ja vastuvõtja ning saatja lühilaineile. Sellega võite oma presidendiga Buenos-Aires'is juttu vesta.

Kapteni silmis ilmus arusaamise läige ja mõtiskelles silistas ta oma hõredat lõuahabet.

— Kas Teie mulle midagi demonstreerida ka võtete?

— Muidugi! — vastas agent. — Kaskige aga oma madruseid mõned kastid mu paadist laevale hiivata!

Ma ostan teilt selle imevärgi!

Möödus pooltundi ja kõik oli demonstratsjooniks valmis. Laua keskel ilutses võimukas aparatuur, kukil elektrodünaamiline valjuhääldaja. Ümber aga seisid konjakipudelid.

Agent keerutas nuppe, kuni valjuhääldajas kuuluma hakkas tume mõirgamine, rahvanaer, kompekkipaberite klõbin jne. Raadioreportaash Sidney loomaaiaast, kangurude mõirgamine ja lõbutsev rahvahulk — seletas ta.

Kapteni karvane nägu hakkas hülgama — seal olen ma käinud, — seletas ta — hääled on mulle üpris tuttavad!

Uus nuppude keeramine ja kohutav käteplagin katkestas kajuti vaikuse. Härja tume mõmin ja rahvahulga hüüded: — Torrero! torrero! Matadore concho espadrillo! Siis mürtsuv marss, hobuste hirnumine, siis härja surmakisa. Härjavõitlus Rio de Janeiro — nimetas agent. — Vaimustav! Vaimustav! — ei suutnud kapten aparadile oma poolehoidu keelata.

— Aga kas kellegiga kõneleda ka saab?

— Otsime! — oli agent nõus. Veiidi aja pärast kostis selge ingliskeelne kõne. Kummistanduste omanik Davis, Borneo saarelt. Tutvustage ennast talle kapten ja vahe-tage veidi mõtteid!

Kapten hakkas elavalt mikrofoni kõnelema, kõneles ja lõpuks tõstis konjakiklaasi ja lõi kõlisesed selle vastu pudelit ning tühjendas. Valjuhääldajast kostis soodavee voolamine viskiklaasi ja kõlav — prosit!

Rõõmsalt tõstis kapten omad silmad agendi poole. — Mulle hakkab meeldima see ettevõtte. Kadunud on igavad ööd, kui ootad ostjaid ja mõtled vahilaevadest ja miski jook enam ei maitse. Nüüd hakkab läbikäima terve ilmaga, kuigi hapnen siin Soome lahel.

— Ja peale selle võite kuulata poole ööni tantsumuusikat ja päevauudiseid Tallinnast, Soomest, Danzigist ja Kiilist — täiendas agent.

Sõbralikult luges kapten lauale paki Soome raha, pakkis kokku kõhukaid viinapudeleid, saatis agendi nõõrredelini ja surus soojalt selle kätt.

Mootorpaat hakkas jälle laineid lõhkuma ja võttis uue suuna. Paadi tagaotsas aga seisis agent, käed tal polnud enam Napoleoni omadele sarnaselt rinnal, vaid trummeldasid püksiohmbluste vastu lõbusat marssi.

Mõne tunni pärast jõuti teise laeva juure. Kordus endine lugu, kuid ka tolle laeva kapten mõistis huvitava meelelahutusest lugu pidada ja ostis aparaadi.

Ringsõit Soome lahe piirituslaevadel jätkus, kuni paat oli tühi, agent aga rängalt kannatas kassiahastust konjaki ja veini järelmõjudena.

Nädala pärast oli mootorpaat laadungist vabanenud ja hiilgava näoga astus raadioagent Tallinna sadamas maale. Ta võis loota teenitud tänu peale Traksi raadio suuräri poolt. Rohkearvulised võistlejate äride omanikud aga ähkisid vihast.

— L. —

Pisut meelelahutust

Mõistatus nr. 4

Missugune tuntud laul on selles ülesandes peidus ja kuidas seda lugeda?

„Raadio“ nr. 48 avaldatud mõistatuse nr. 3 lahendus:

Lugedes kordamööda üksikuid tähti, kord vasakult, siis paremalt poolt, saame järgmist:

„Üleriiklise Eesti Raadio Ühingu häälekandja „Raadio“ ilmub iga nädal ja toob enesega kaasa kõige uuemaid ja täiuslikumaid teateid raadio alalt.

„Raadio“ ei või puududa ühelgi raadio-kuulajal.“ X.

Kohtunik: „Kaebealune, Teie kuulsite, et Teile on määratud taskukellavarguse eest karistuseks kolmeaastane vangistus. On Teil veel midagi öelda?“

Kaebealune: „Ja — ainult see —, teadsin, et ma saan kolm aastat, sest kella sees oli sedelike märkusega kolmeaastane kindlustus.“

Vaimuhaigete arst: „Nii siis, see siin on autoohvrite osakond.“

„Kuid, kus on siis haiged?“

„Need lamavad voodite all ja parandavad rikkeid.“

Väike Heinz jalutab oma esimeste pükstega. Looduses juuakse kohvi ja õlut. „Aga ma naeraksin,“ sõnab häätujuuline isa, „kui Heinz oma esimestes pükstesse midagi teeks.“

Heinz viie minuti pärast: „Papa, naera!“

Isa: „Sinu uus vennake on praegu jõudnud kohale.“

Laps: „Aga kust ta tuli siis?“

Isa: „Maalt, mis siit on väga, väga kaugel.“

Laps: „Siis jälle üks vastik välismaalane!“

„Eks ole, härra professor, pimesoolikata võib ju elada väga hästi?“

„Patsiendid — küll! Kuid meile, kirurgidele, on see täiesti võimatu.“

Praktilisi näpunäiteid

Detektorvastuvõtja

Mustad detektorkristallid peab puhastama puhta alkoholiga.

Näppudega pole soovitatav kristalli puutuda.

Vedrukontakti ainult tarviduse korral teise kohta asetada; kristall kannatab selle all.

Paremat detektorvastuvõttu on võimalik vahel saavutada, kui lõigata vedrukontakti küljest väike tükk ära.

Detektorvastuvõtu korral on peatelefonide poolest tähtsusetu.

Valjuhääldajat detektoriga töötama panna on sama mõttetu, kui suurt ookeaniaurikut aerudega liikuma panna.

Detektorvastuvõtja ühes külgelülitud võimendajaga ja valjuhääldajaga annab väga häid resultate.

Patareide käsitlemine

Patareide hoolikast ja õigest käsitlemisest ei olene mitte ära ainult nende eluiga, vaid ka vastuvõtu omadus.

Akkut peab iga nelja nädali tagant laadima, ka siis, kui teda vahepeal ei tarvitata.

Liiga väikesed akkud lähevad tarvitamisel kallimateks, kui suuremad.

Akku plaadid peavad alati olema kaetud vedelikuga.

Akku varaseks rikkimiseku põhjuseks on liig tugev vooluvõtmine, laadimine liig tugeva vooluga, kauaaegne laadimata seismine ja pooluste äravahtamine laadimisel.

Õieti hoitud akku kannatab välja vähemalt 150 laadimist ja tühendust.

Lühikesi teateid

Telegrafisaatja ja Moskva ringhääling

Vene revolutsiooni 14. aastapäeval rakendati Moskva VZSPS saatja kaheks päevaks välismaale määratud propaganda teenistusse. Anti edasi poliitilisi kõnesid saksa, inglise, prantsuse ja hispaania keeles. Isegi üks kõne saadeti Moskva Punaselt platsilt saksa keeles. Mikrofoni juures oli tuntud reporter *Egon Ervin Kisch*, kes juhatab saksakeelset kihutustööd VZSPS juures. Huvitav on see asjaolu, et kihutuskõnede ajal Moskva lainel töötas tugev telegrafi saatja, nii et kuulamine oli pea täiesti võimatu. Kestev häälestustoon sumbutas järjest Moskva laine võõrkeelsete kõnede ajal. Niipea, kui algas jälle venekeelne saatekava, vabastati Moskva laine. Naaberlained, Kallundborg ja Motala, olid segamisvabad, telegrafisaatja kontsentreerus täiesti Moskvale.

Suursaatja Bouches-du-Loupesse

Prantsuse raadioajakiri „L'Antenné“ teatab, et kavatsetakse Bouches-du-Loupes (Rivieras) ehitada 60 kW suursaatja.

Toulousi kaks 60 kW saatjat?

Toulousi uus raadio ringhääling, mis ehitati „Radiophonie du Midi“ ühingu poolt St. Agnani kiltmaale, ei ole seni veel saanud riigilt tegevusluba. Samal ajal aga võimendatakse riigi raadio saatjat Toulouse-Pyrénéesi 60 kW, mis asub Mur-etis, 25 km Toulousist eemal. Kas tõesti peaks hakkama Toulousis ühel ajal töötama kaks suursaatjat?

Lugejate nurk

V. a. „Raadio“ toimetusele, Tallinn.

Ajakirjas „Raadio“ ilmunud saatejaamade kavad on kõik enam ehk vähem lühendatud, väljaarvatud Tallinna ja Tartu saatekava, mis oma täpsusega enam midagi soovida ei jäta.

Raadiokuulamisel on aga täpne kava väga suure tähtsusega. Ta võimaldab alati kuulajal enne valikut teha, mida kuulata ja mis ajal. Välissaatjate kohta on võimalik täielikku kava saada, tellides välisajakiri, mis aga küllalt suuri kulusid tekitab. Seepärast on lugupeetud „Raadio“ toimetusele üks soov, nimelt kas ei leiduks võimalust ajakirjas ilmunud kavade juures, kõige esimeses järjekorras „Heilsbergi“ saatejaama kava sama täpsena avaldada, kui seda Tallinna kava seni on ilmunud. Põhjus, miks nimelt Heilsbergi kava täielik oleks, on see, et Heilsberg üks paremini kuuldavatest välissaatjatest üle kogu Eesti ja sellest oleks kasu väga suurel hulgal eesti raadiokuulajatest. Kui täpse kava avaldamine toimetusele väga suuri raskusi ega kulusid ei peaks tekitama, siis võiks veel mõne teise saatejaama kava tuua täpsena. Kõikide saatejaamade kavasid küll täpsena tuua pole tarvidust. Lootma jäädes, et toimetusel võimalik on minu soovile vastu tulla, avaldan toimetusele juba ette tänu.

Kõige austusega

Raadiokuulaja Lõuna-Eestist.

Ringhääling Indias

India saatjad alustasid tegevust

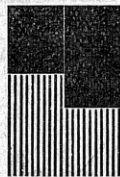
Teatavasti avas „Indian Broadcasting Company“ 1927. a. juulikuus esimese saatja Bombays, varsti pärast seda ka Kalkuttas. Alles mõne kuu eest võttis valitsus ühise ringhäälingu oma kätte üle. Ettevõtte on rahaliste raskuste pärast tagasihoidlik.

Radio Limoges võimendati 80 W — 1 kW

Prantsuse saatja Radio Limoges tõstis oma saateenergia kuni 1 kW. Kuni kavatsatud suursaatja ehitamiseni kannab Radio Limoges üle peaaesjalikult Radio Paris'i eeskavu.

Maavärisemine ja lühilained

Uuel Meremaal on 16 kohta üles seatud lühilainesaatjad. Seda tegi postivalitsus endistest kogemustest õpetust võttes: möödunud veebruari suure maavärisemise läbi kaotasid kõik Uue Meremaa linnad igasuguse ühenduse üksteisega. Sel ajal oli tähtsamate linnade Napieri ja Hastingsi vahel ühendus välisilmaga täiesti katkestatud, ainult lühilainesaatjate amatööride ennastsalgava abiga oli võimalik luua uus ühendus.

KUI TEIL ON SOOV KORRALIKULT RIIE-
TUDA, siis ärge unustage, et seda soovi
suudab täita ainult

Eesti valmisriieteäri
„LVCN“

Tallinn, Harju 39 („Kuld Lõvi“ vastas)

Toimetuse märkus: Kahjuks pole võimalik kõiki välissaatjate kava nii täielikult ära tuua, kui Tallinna ja Tartu omi. See nõuab palju ruumi. Täiendusena, mida oli esialgu võimalik läbi viia ja mida ka tegime, oli see, et sõnalise osa avaldasime täielikumalt. Meie arvates pole mõtet kontserdil ettekantavaid palu üles lugeda, samuti sõnalisi ettekandeid keeltes, mida meil ei osata.

Lp. „Raadio“ toimetusele, Tallinn.

Ehitasin Teie ajakirjas ilmunud hra Neudorfi kirjelduse järgi 4 lambil varivõre patarei vastuvõtja. Kuulamist algasin k. a. 1. oktoobril, kuid kahjuks pole saanud aega viisakuseks, et kirjutada Teile saavutatud tagajärgist.

Et vabaneda alalisest anoodakkuga jändamisest, ehitasin juba korraga ka võrkanoodi alalisvoolule. Ja olgu tänatud hra Olbrei, võrkanood on suurepärase — parem, kui vabrikute omad. Võrkanoodi paispool on nimelt hra Olbrei poolt kirjeldatud k. a. esimestes „Raadio“ numbreis.

Olen oma „võrelisega“ rahul — on ikkagi üks päris kena riist — lööb nii mitmedki „kuulsad“ üle — igati. Ainuke häda — kogu on vast liiga suur — kuid selle ajani on ikkagi ka tema jaoks jätkunud toas ruumi. Üks teine häda on ka veel, kuid see on nii — isesugune: jaamu niivõrd palju, et ei jõua kõiki kolme tunniga läbi kuulata! (Kolm tundi jääb töö ja magamise vahelt — 20—23).

Tartut kuulsin endisel lainel suurepärase „kassikontserdi“ saatel ja ega uusgi laine ole palju parem — peale kaheksa (20-ne). Aga noh — leppima peab — omad asjad!

Saatekava kohta midagi erilist öelda ei ole — on mitmeti parem, kui mõne välismaa oma. Küll ta ise ajajooksul paraneb!

Ühtlasi kasutan juhust, et öelda mõne sõna „Euroopa saatjate kava“ kohta. Ülearust ei leia ma ühtegi. Aga juure ma sooviks küll väga ühte — Brüsseli. Kuulen ka veel teisi, mida Teie kavas ei ole, kuid nende saatekava ei vasta minu maitsele.

Oleks veel paljugi pajatada, kuid ei tohi ju teistele omi salajasi mõtteid avaldada. Ainult ühte ütlen veel: kui keegi soovib saada omale tõesti hääd aparati — siis, ehitagu ise. Lugupidamisega F. R. Valgas.

Toimetuse märkus: Suurim tänu Teie teadete eest. Meil on eriline häämeel, kui olete rahul meie ehituskirjeldustega. Saatekava asjus katsume Teile esimesel võimalusel vastu tulla. Oleksime Teile tänulikud, kui teaksite meile Tallinna kuuldavusest lainel 296,1 m.

Toimetuse kirjakast

A. S-on. Tartus. Praegu ei ole veel mingisuguseid kitsendusi kuulamiskohtade sisseadmisel teiste kruntide piirides. Missugune kord sisse seatakse uute määrustega, seda veel ei tea. Postivalitsus aga tahab kuuldavasti teha kitsendusi.

A. M. E-peres. Ei ole mõtet polemiseerida. Sarnase taktika juures kaotab see leheke varsti omad viimasedki mõnisada lugejat, mis veel jäänud.

Vox. Tartus. On tõenäoline, et raadioaparaatide monopolikaupade hulka arvamise hinnad tõusevad. Kuuldavasti tahetakse ka aparate sissevedu õige tugevasti piirata, mis muidugi ei jää mõjuta hindadele. Kas see on otstarbekohane ja õige talitlusviis, see on iseküsi-

mus. Nähtavasti tuleb see raadio kui kultuuri-vahendi alahindamisest meie valitsevate ringkondade poolt. Kuidas osadega jääb, ei ole veel teada.

Raadiosõber maalt. Kirjutise ja pildid leiata käesolevast numbrist. Tegime kirjutise juures mõningad parandused, mida ehk lahkelt vabandate. Kirjas pikemalt.

Tehniline kirjakest jääb tehnilise toimetaja haigestumise tõttu tänasest numbrist välja, mida palume lgp. lugejaid lahkelt vabandada. *Toimetus.*

Väljaandja: Üleriikline Eesti Raadioühing

Vastutav toimetaja: Dr. H. Mäe

Jõulukingituste ostmisel orienteerimiseks ja ka enda huvides peaks iga kodanik lugema raamatuid:

Mida peab

kelladest teadma, hind 25 s., ja

Raallasõitja käsiraamat,

h. 50 s. (on ju talvel jalgrataste korraldamise aeg)

Pealadu „RAHVAÜLIKOO“ Tallinnas.

Nõudke kõigist raamatukauplusist

Ajakirja „Raadio“ kirjastusel ilmus trükist

R. Neudorf'i

Raadio käsiraamat,

mille kohta kirjutab dipl. ins. F. Olbrei oma soovitus-sõnas muuseas:

„Lõpetades stud. ing. R. Neudorfi ilmunisel oleva raadio käsiraamatu läbivaatamise, pean sügava rahulolemisega tunnistama, et autor on suutnud oma raamatus pakkuda sisuliselt parimat, mida võiks vajada raadioharrastaja.

Raamatu teine osa sisaldab rea mitmesuguseid tüübiliste ja kõrgeväärtuslike raadiovastuvõtjate ehituskirjeldusi, milledest täielikumaid ja selgemaid saaks vaevalt soovida. Autori laialdane praktika raadioaparaatide ehitamises ja konstrueerimises helgib neilt lehekülgedelt vastu **arvutule praktiliste juhuluste ja näpunäidete näol**, neid ei suuda anda põhjalikumgi aine teoreetiline tundmine. Teine osa sisaldab veel juhtnööre vooluallikate käsitamiseks, palju praktilisi tabeleid jne.

Oleks vist üleilgine soovida sellele raamatule edu, — selles ei saa olla mingisugust kahtlust“.

Raamat on 320 lhk. paks, 150 joonisega. Hind 3 krooni ühes saatekuludega. Tellida saab ajakirja „Raadio“ talitusest, Tallinn, Lai 41, kusjuures raamatu hind tuleb ette saata kas rahas või postmarkides.